

**Képzési területek
egységes osztályozási rendszere
2003**

Központi Statisztikai Hivatal, 2003

Készült
a Központi Statisztikai Hivatal
Életszínvonal- és emberierőforrás-statisztikai főosztályának

Főosztályvezető:

dr. Lakatos Judit

Osztályvezető:

Lindnerné dr. Eperjesi Erzsébet

Lektorálta:

Tüü Lászlóné dr.

Másodlagos publikálás csak a forrás megjelölésével történhet!

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezető	5
A képzettségi osztályozás felépítése, általános jellemzői.....	5
Az osztályozási rendszer kategóriái	7
A képzési irány osztályozásának más osztályozásokkal való kapcsolata.....	10
A több tudományterületet átfogó programok osztályozása	10
Általános (átfogó) programok	11
Nem besorolt, vagy osztályba nem sorolható programok	11
Praktikus tanácsok a kézikönyv használatához	12
Területleírások	13
0 Általános programok	13
1 Oktatás.....	15
2 Humán tudományok és művészetek	17
3 Társadalomtudományok, gazdaság, jog.....	22
4 Matematika, számítástechnika, egyéb természettudományok	28
5 Műszaki, ipari és építőipari képzések.....	31
6 Mezőgazdaság és állatorvosi tudományok	38
7 Egészségügy és szociális gondoskodás	41
8 Szolgáltatások.....	44
Képzési irányok részletes jegyzéke	49

Bevezető

Az ISCED (*International Standard Classification of Education*) – az oktatási programokra vonatkozó egységes nemzetközi osztályozás – legújabb verziója 1997-ben lépett hatályba. A képzettségek szint és terület szerinti besorolására is alkalmas rendszer 6 szintet és 25 kétjegyű oktatási területet különböztetett meg.

A harmonizáció következő lépéseként 1999-ben a CEDEFOP (*European Centre for the Development of Vocational Training – Szakképzésfejlesztés Európai Központja*) és az Eurostat, egy svéd szakértői csoport bevonásával a rendszert kibővítette a képzési területek egységes kategorizálásával (*Fields of Education and Training = FET*). Az elkészült osztályozás az oktatás valamennyi szintjén megjelenő különböző képzési fajták egységes és így nemzetközi összehasonlítási célokra is megfelelő besorolására szolgál. Jelen osztályozás ennek magyar adaptációja, melyet 2003. január 1-jétől kell a KSH adatgyűjtéseinél alkalmazni.

A képzettségi osztályozás felépítése, általános jellemzői

A rendszer hierarchikus felépítésű: legmélyebb, még egységesen kidolgozott szintje a 3 jegy, de lehetőség van a nemzeti sajátosságoknak a 4. jegyen történő érvényesítésére. A rendszer 9 képzési főirányt különböztet meg az első jegyen, két jegy mélységben pedig a 25 képzési irány (végzettségi terület) különül el. Nemzetközi osztályozási célokra általában a kétjegyes mélység szolgál, mely az ISCED '97 képzési irány szerinti (és nem a hierarchikus) bontásával azonos. A három jegy a képzési szakirány, melyek száma az ajánlásban 80, de amely országonként ettől eltérően is megállapítható. A negyedik jegyen ezen túlmenően mód van a konkrét képzési programok besorolására.

Jegyek száma	Elnevezés	Csoportok száma
Egy	Képzési főirány	9
Kettő	Képzési irány (ISCED 97 végzettségi területei)	25
Három	Képzési szakirány (FED)	≈ 80

Fontos megérteni, hogy a képzési terület és az ISCED képzési szintjei nem rendelhetők egy az egyben egymáshoz. Elvileg bármely képzési terület jelen lehet az oktatás bármely szintjén, jóllehet a gyakorlatban ez nem így van. (Pl. az egészségügyi képzési szakirány csak az ISCED 3 szintjétől van jelen az iskolarendszerű képzésben.)

A képzés tartalma, lényege az, ami a besorolási kategóriát eldönti. Sem az, hogy valaki milyen célból vesz részt a programban (munkavállaláshoz kell, vagy csak érdeklő), sem pedig az adott személy foglalkozása nem játszik szerepet a besorolásnál. A besorolási kategória megállapításánál a következő mérlegelési szempontokat kell figyelembe venni, mégpedig az alábbi felsorolás szerinti sorrendben:

- a képzés tartalma,
- az oktatás megcélzott végeredménye (célja),
- az érdeklődés tárgya,
- módszerek és technikák,
- eszközök, berendezések.

Az általános iskola felső tagozatában és a középfokú oktatás szintjén megjelenő ún. általános programok, amelyek számos különböző ismeret oktatásából állnak a nyelvtől, a földrajz, történelmen át a matematikáig, a 010 Általános képzési kategóriába tartoznak akkor is, ha érvényesül valamilyen specializáció, pl. humán, reál, nyelvi stb. (A magyar oktatási rendszerben az általános iskolát és a gimnáziumot, függetlenül attól, hogy az utóbbiban volt-e szakosodás, a 010 kategóriába kell sorolni.)

A középfokú oktatásba főleg olyan képzések tartoznak, melyeknél a hangsúly egy adott szakterület ismeretanyagán van. E képzéseket a súlyponti ismeretanyag alapján kell besorolni. (Pl. egy egészségügyi szakközépiskolában szerzett végzettség akkor is a 723 Ápolás, gondozás szakirányhoz tartozik, ha a nem szakmai, hanem általános jellegű tárgyakat összességében nagyobb óraszámokban oktatják, mint az ápolási, egészségügyi ismereteket.)

A tanári, tanítói, oktatói képzések mindenképpen a 14-es csoportba tartoznak: ha valamilyen specializált (elméleti) ismeretanyag oktatására képesítenek, akkor ezen belül a 145-ösbe, ha gyakorlati (szakoktatói) oktatási feladatok ellátására készítik fel, akkor a 146-osba.

A műszaki (mérnöki) ismeretek az 52-es (illetve 58-as) csoportba tartoznak, függetlenül attól, hogy milyen típusú berendezések tervezésére vagy előállítására vonatkoznak. A feldolgozóipari képzések, ha azok gépipari jellegűek, az 52-es csoportba, egyébként az 54-esbe tartoznak (54, pl. az élelmiszer-ipari, ruházati ipari, cipőipari, üveggyártáshoz kapcsolódó és hasonló képzések.) A fémipari képzést viszont nem az 54-esbe, hanem az 521-esbe kell besorolni.

Az osztályozási rendszer kategóriái

Főirány	Irány (terület)	Szakirány
0 Általános program	01 Alapozó, keretprogramok 08 Írás, olvasás és számolás 09 Személyiségfejlesztés	010 Alapozó, keretprogramok 080 Írás, olvasás és számolás 090 Személyiségfejlesztés
1 Oktatás	14 Tanárképzés, oktatástudomány	141 Tanárképzés (= 143+...146) 142 Oktatástudomány 143 Óvodapedagógusok képzése 144 Alapfokú oktatásban tanító pedagógusok képzése 145 Szakosodott oktatók (szaktanárok) képzése 146 Szakoktatóképzés
2 Humán tudományok és művészetek	21 Művészetek 22 Humán tudományok	211 Képzőművészet, szépművészet 212 Zene- és előadó-művészetek 213 Audiovizuális módszerek és média-szakismeretek 214 Formatervezés 215 Kézművesség 221 Vallási ismeretek 222 Idegen nyelvek 223 Anyanyelvi képzés 224 225+226 225 Történelem és régészet 226 Filozófia és etika

Megjegyzés: Az áthúzottan szereplő sorok az ISCED összefoglaló kategóriái.

Főirány	Irány (terület)	Szakirány
3 Társadalomtudományok, gazdaság, jog	31 Társadalom- és viselkedéstudomány	311 Pszichológia
		312 Szociológia és kulturális tanulmányok
		313 Politikai és civil társadalmi tanulmányok
		314 Közgazdaságtan
	32 Újságírás és más információszolgáltatás	321 Újságíró- és riporter-képzés
		322 Könyvtári, levéltári ismeretek, információkezelés
	34 Üzleti ismeretek és ügyvitel	341 Nagy- és kiskereskedelem
		342 Marketing és reklám
		343 Pénzügy, bank és biztosítás
		344 Könyvelés és adózás
345 Menedzsment és igazgatás		
346 Titkársági és irodai munka		
347 Munkahelyi ismeretek		
38 Jog	380 Jog	
4 Matematika, számítástechnika, egyéb természettudományok	42 Élettani tudományok	421 Biológia és biokémia
		422 Környezeti tudományok
	44 Fizikai tudományok	441 Fizika
		442 Kémia
		443 Földtani tudományok
	46 Matematikai tudományok	461 Matematika
		462 Statisztika
	48 Számítástechnika	481 Számítástechnikai tudományok
482 Számítástechnikai alkalmazások		

Főirány		Irány (terület)		Szakirány			
5	Műszaki, ipari és építőipari képzések	52	Általános műszaki (mérnöki) képzés	521	Gépgyártás, műszer- és fémipar		
				522	Energetika, elektromosság		
				523	Elektronika és automatizálás		
						524	Vegyipar
						525	Gépjárművek, hajók, repülőgépek tervezése és gyártása
		54	Egyéb feldolgozóipari képzések	541	Élelmiszergyártás		
				542	Textil-, ruha-, cipő- és bőripar		
				543	Fa-, papír-, műanyag-, üvegfeldolgozás		
				544	Bányászat és kitermelőipar		
58	Építőipari, építészeti képzés	581	Építészet és várostervezés				
		582	Építőipar, víz-, közlekedési stb. építés				
6	Mezőgazdaság és állatorvosi tudományok	62	Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	621	Növénytermesztés és állattenyésztés		
				622	Kertészet		
				623	Erdőgazdálkodás		
				624	Halgazdálkodás		
				641	Állatorvosi tudományok		
		64	Állatorvosi tudományok				
7	Egészségügy és szociális gondoskodás	72	Egészségügy	721	Orvostudomány		
				722	Egészségügyi szolgáltatás = 725+726+727		
				723	Ápolás, gondozás		
				724	Fogászat		
				725	Orvosi diagnosztikai és kezelési technológiák		
				726	Terápia és rehabilitáció		
				727	Gyógyszerészet		
		76	Szociális gondoskodás	761	Gyermek- és ifjúságvédelem		
				762	Szociális munka és tanácsadás		

Főirány		Irány (terület)		Szakirány	
8	Szolgáltatások	81	Személyi szolgáltatások	811	Szálláshely-szolgáltatás, étkeztetés, vendéglátás
				812	Utazásszervezés, turizmus és szórakoztatás
				813	Sportok
				814	Háztartási szolgáltatások
				815	Fodrászat és szépségápolás
		84	Szállítási szolgáltatások	841	Szállítási szolgáltatások
		85	Környezetvédelem	851	Környezetvédelmi technológiák
				852	Természeti környezet és élővilág
				853	Kommunális és közegészségügyi szolgáltatások
		86	Védelmi szolgáltatások	861	Személyi és vagyonvédelem
				862	Foglalkozás-egészségügy és balesetvédelem
				863	Honvédelem

A 9, 99, 999 kódokat az ismeretlen, vagy egyéb programok esetében kell használni.

A képzési terület osztályozásának más osztályozásokkal való kapcsolata

A program irányultsága (általános, szakképző és szakképzést előkészítő) és a terület két nem összekeverhető dimenziója az ISCED'97-nek. Több olyan program, mely irányultságát tekintve általános program, a tárgya alapján nem feltétlenül általános irányú. (Például egy-egy matematika program lehet az általános oktatás része, ugyanakkor tartalma alapján a 461 Matematika szakirányba tartozik.)

A több tudományterületet átfogó programok osztályozása

A több tudományterületet átfogó programokat, képzettségeket a domináns terület alapján kell besorolni. Itt meghatározó lehet az, hogy melyik oktatása történt nagyobb időkeretben.

Általános (átfogó) programok

Azok a programok, melyek több különféle – minimálisan 3 különböző – területet fognak át, és ezek egyike sem domináns, az általános kategóriába tartoznak. Ebben az esetben a 3 jegyű kód utolsó jegye 0. A 0-val végződő kód tehát nem az egyéb kategória jelölésére szolgál! Ha a program célja szakismeret átadása, akkor a szakmai sajátosság szerint kell osztályozni, még akkor is, ha az általános ismeretek oktatása a szakmainál nagyobb óraszámban történik. Ha nincs elég információ az adott programról ahhoz, hogy azt a megadott kategóriák valamelyikébe be lehetne sorolni, akkor és csak akkor lehet a 3. jegyen 9-re végződő kategóriát képezni.

Nem besorolt, vagy osztályba nem sorolható programok

Legvégső megoldásként a 9-et is használhatjuk harmadik számjegyként, ha

- a programról rendelkezésre álló információ nem elégséges, vagy
- ha az adott program egyetlen képzési területbe sem sorolható be logikusan.

Kivételként a 9-et mind első, mind második számjegyként is használhatjuk, ha a kétjegyű irány ismeretlen az adatgyűjtéskor.

Mint hogy a „Képzési területek” képzési programok osztályozását ölelik fel, ez az osztályozás alkalmazható mindenfajta képzéssel kapcsolatos statisztikára, pl. a szakmai képzési programok részvételi statisztikáira, vagy a szakmai képzési programok eredményeként kiadott bizonyítványok és diplomák statisztikáira. Mindezeket túl alkalmazható a képzésben elért eredményekre vonatkozó statisztikákra is.

Praktikus tanácsok a kézikönyv használatához

Egy oktatási program, képzettség besorolását azzal célszerű kezdeni, hogy a bevezető részben szereplő csoportosítás felhasználásával azonosítjuk az 1., illetve 2. jegyet. Ezt követően a részletes osztályozás felhasználásával azonosítjuk a 3. jegyű csoportot, illetve ellenőrizzük az előbbi döntésünk helyességét. Ha a besorolásban bizonytalanok vagyunk, segítséget nyújthat az azonosításban a „Képzési területek betűrendes jegyzéke” című segédlet.

Minden olyan észrevételt szívesen vár az Életszínvonal- és emberierőforrás-statisztikai főosztály (☎ 345-6204, email: eeefo@ksh.gov.hu), mely az osztályozás egyértelműbbé tételét, az értelmezés megkönnyítését szolgálja.

Területleírások

A kézikönyvnek ez a része leírja a képzési területeket azok tárgyi tartalma alapján. A képzési programok besorolásakor fontos, hogy áttekintsük ezeket a tartalmi leírásokat és megállapítsuk, melyik felel meg leginkább az osztályozni kívánt programnak vagy programcsoportnak. Ha az osztályozáskor csak a képzési programok nevéből indulunk ki, nagy hibákat véthetünk. Különösen igaz lehet ez olyan népszerű kifejezések esetében, mint „kommunikáció” vagy „menedzsment”, amelyek igen sokféle összefüggésben használatosak. Hasonlóképpen egy program nevének különböző országokban különféle jelentései lehetnek. Következésképp legyünk óvatosak a programnevekkel kapcsolatban, és ha csak lehet, helyette a program tárgyi tartalmát vegyük figyelembe.

Megjegyezzük, hogy az alább következő területleírások utáni képzési program-lista nem teljes. A kézikönyvhöz tartozó mellékletben részletesebb program-, illetve tárgylista található.

0 *Általános programok*

Az „általános” ebben a megközelítésben alapozó és személyiségfejlesztő képzéseket jelent (Az „általánost” a „specializálódás” ellentétéként kell értelmezni, és nem a „szakképzés” ellentétéként kell felfogni.) A 0 Általános kategóriába sorolást nem szabad a „maradékélv” alapján végrehajtani. A meghatározott tartalommal rendelkező programokat az 1-8 kategóriák valamelyikébe kell besorolni.

Ezt a kategóriát jellemzően az ISCED 1–3 szinten kell használni, a 4, 5, 6 szintek esetében inkább csak kivételként fordul elő.

010 *Alapozó, keretprogramok*

Az alapozó programok célja alapvető ismeretek nyújtása az olvasás, írás és számolás terén, de alapszinten megjelennek bennük más tárgyak is, pl. történelem, földrajz, természettudomány, társadalomtudomány, képzőművészet, zene, és egyes esetekben vallási ismeretek is. Az alapszintű programok általában az általános iskolai szinten, illetve a középiskola alsóbb osztályaiban jelennek meg (ISCED1–2). A középfokú oktatás felsőbb évfolyamainak (ISCED3) általános programjait is ide kell besorolni, abban az esetben, ha olyan átfogó témákra irányulnak, mint a humán tárgyak, társadalomtudományok, természettudományok stb. Szakképző programok itt csak kivételes esetben szerepelhetnek. A következő tartalmú főbb képzési programok sorolhatók ide:

- alapozó programok,
- általános, keretprogramok,
- általános programok konkrét tartalmi irányultság nélkül.

080 Írás, olvasás és számolás

Az írás, olvasás és számolás programokat főként írástudatlan felnőtteknek szervezik, a céljuk az alapszintű írás, olvasás és esetenként számolási ismeretek megtanítása. A 010 Alapozó, keretprogramoktól a képzésben részt vevők életkora különbözteti meg. A következő programok tartoznak ide:

- alapszintű programok felnőtteknek,
- írás – olvasás,
- számolás.

090 Személyiségfejlesztés

A személyiségfejlesztő programok a résztvevők személyes (mentális és szociális) képességeinek, készségeinek fejlesztését célozzák. Ez a terület tartalmazza azokat a személyiséget fejlesztő programokat, amelyek nem férnek bele a 010 Alapozó, keretprogramok vagy 080 Írás, olvasás és számolás programokba, és alapképességeket illetve széles körben használható készségeket fejlesztenek. Az ide sorolt képzési programok a következő tartalmakat ölelik fel:

- vitakészség, véleménykifejtés,
- kommunikációs készségek,
- kooperáció,
- viselkedéskultúra,
- a mentális képességek fejlesztése,
- álláskereső programok,
- verbális készség fejlesztése,
- önértékelési képesség fejlesztése,
- szociális készségek fejlesztése,
- időgazdálkodás.

A személyiségfejlesztő vezetőképzés ebbe a kategóriába tartozik. A munkahellyel és a munkahelyi feladatokkal kapcsolatos képzés is ide tartozik, amennyiben inkább a személyiségfejlesztési oldalt, semmint a munka konkrét sajátosságaival kapcsolatos fejlesztést hangsúlyozza.

A fogyatékosoknak szervezett mindennapi életvezetést segítő programok is ebbe a kategóriába tartoznak.

Nem ide tartozik viszont a vezetéstudományt előtérbe helyező vezetőképzés, melyet a 345 Menedzsment és igazgatás kategóriába kell besorolni.

I Oktatás

140 Általános oktatási ismeretek oktatása

Ide tartoznak a tanítási gyakorlattal kombinált pedagógiaelméleti képzések, az alapfokú oktatásra történő szakosodás, valamely speciális ismeret továbbadására történő oktatás, szakoktató képzés, stb. nélkül. Ide tartoznak a következő programok:

- általános oktatói képzés, továbbképzés,
- gyakorlati pedagógiai tanfolyamok.

142 Oktatástudomány

A tanulás folyamatával, elméletével, módszerével és technikájával, az ismeretek átadásával foglalkozó tudományok. Ide tartoznak a következő programok:

- didaktika,
- oktatástudomány,
- oktatási módszerek fejlesztése és kutatása,
- pedagógiai tudományok,
- oktatási hatékonyság mérési módszerei.

A gyakorlati ismeretekkel kombinált általános oktatási programok nem ide, hanem típusuktól függően a 143–146 csoportba tartoznak.

143 Óvodapedagógusok képzése

Jellemzően a 3–7 éves korosztály általános iskola előtti fejlesztését végző pedagógusok képzése tartozik ide, így

- a korai fejlesztést végzők oktatása,
- az óvodapedagógus-képzés.

144 Alapfokú oktatásban tanító pedagógusok képzése

Azoknak az oktatóknak a képzése tartozik ide, akik jellemzően a 6–10 éves korosztálynak írást, olvasást, matematikát és elemi szinten olyan ismereteket oktatnak, mint történelem, földrajz (környezetismeret), társadalmi ismeretek. Ha valaki egy vagy több tantárgy speciális oktatására alkalmas képzésben vesz részt, azt nem ide, hanem a 145-ös. csoportba kell besorolni. Ide tartozik a felnőtteket írásra, olvasásra oktatni tudó pedagógusok képzése is, illetve a bevándorlóknak az adott ország nyelvére történő oktatására alkalmas oktatók képzése is. Jellemzően a következő programok tartoznak ide:

- tanítóképzés,
- anyanyelvi oktatók képzése,
- gyógypedagógus-képzés

145 Szakosodott oktatók (szaktanárok) képzése

Azok a képzési programok tartoznak ide, amelyek egy bizonyos tantárgy oktatására képeznek ki, ezeket általában felső tagozaton, illetve annál magasabb oktatási szinteken kell tanítani. Ide tartozik:

- tanárképzés (felső tagozattól),
- szaktanárok képzése – magyar-, matematika-, történelem-szaktanárok stb. – szakirányok oktatására.

146 Szakoktatóképzés

Ide tartozik az elméleti és gyakorlati ismeretek kombinált oktatását végző oktatók képzése, pl.: zenetanár, művészeti tárgyak oktatói és hasonlóak. Ide tartoznak a gyakorlati órák megtartására felkészítő képzések, jellemzően ide kell besorolni a következő típusú oktatást végző tanárok képzését:

- iparművészeti és kézműves ismeretek oktatóinak képzése,
- kereskedelmi gyakorlati ismeretek oktatása,
- zenetanárképzés,
- ápolónői, gondozónői ismeretek oktatóinak képzése,
- fizikai felkészítés oktatására történő képzés,
- szakmai ismeretek oktatása (szakoktató képzés),
- autóvezetési oktató képzése,
- oktatói továbbképzés (*training for trainer*),
- vállalati betanító tanfolyamok oktatóinak képzése.

A sportedzők képzése nem ide, hanem a 813 Sportok csoportba tartozik.

Az elmélet és gyakorlat kombinált oktatására felkészítő képzések nem ide, hanem a 145-ös kategóriába tartoznak. (145 és 146-os irányok megkülönböztetése esetenként nehézségbe ütközik, a besorolást aszerint kell itt is elvégezni, hogy jellemzően milyen ismeretek oktatására készítene fel.)

2 Humán tudományok és művészetek

210 Művészetek (széles értelemben vett művészeti területek)

Bármilyen típusú művészeti oktatást jelent a szó szélesebb értelmében, mely nem feltétlenül jelent egyben specializálódást is

- iparművészet,
- művészetek.

211 Képzőművészet, szépművészet

Ide tartozik a kreatív, vizuális élményt adó formák művészi megjelenítése, létrehozása, illetve az ilyen művészeti ágakkal foglalkozó elmélet, annak története és technikája. A következő oktatási területek (programok) sorolhatók ide:

- esztétika,
- festészet,
- reprodukció készítés (képzőművészeti),
- litográfia (könyomat) készítés,
- művészetelmélet,
- művészetfilozófia,
- művészeti tanulmányok,
- művészettörténet,
- rajz (művészi),
- rézkarc (művészi),
- szobrászat,
- vázlatkészítés (művészi).

Nem ide tartozik a használati tárgyak előállításával foglalkozó keramikus, hanem a 215 Kézművesség kategóriába.

Az építészeti tanulmányok szintén nem sorolhatók ide, azok az 581 Építészet, várostervezés kategóriába tartoznak.

Az ezen szakterületeket oktatók a 146 Szakoktató képzés kategóriába sorolandók.

212 Zene- és előadóművészetek

A következő főbb oktatási területek (programok) sorolhatók ide:

- cirkuszművészet,
- drámatanszak,
- előadó-művészet,
- karmesteri szak,
- koreográfia,
- színészet és rendezés,
- színház és filmtörténet,
- színművészet,
- táncművészet,
- zene (hangszeres és vokális előadó-művészet),
- zeneszerzés.
- zenetörténet

Beletartozik még: a különböző ide sorolt szakterületek elmélete és története.
Az ezen területek művelésére képző oktatók és tanárok képzése a 146 Szakoktató képzés kategóriába sorolandó

213 Audiovizuális módszerek és média-szakismeretek

Minden olyan tanulmány beleértendő, ami könyvek, újságok kiadására, rádió- és TV-műsorok készítésére, filmek/videofilmek készítésére, zeneművek rögzítésére, grafikák sokszorosítására irányul. A számítógépes grafika, a színes képek, reprodukciók készítményi technikájának tanulása is idetartozik. Része a plakátművészet, diaporáma, könyvek, újságok megjelenésének tervezése, poszterek, hirdetések készítésére felkészítő képzések.

A következő tanulmányi szakirányok értendők ide:

- könyvkötészet,
- fényképezés,
- filmgyártás,
- grafikasokszorosítás,
- grafikai tervezés, illusztráció tervezése,
- hangtechnika,
- kiadói nyomdai tervezés,
- kiadványszerkesztés,
- könyvillusztráció,
- hangfelvétel lemezre, magnókazettára vagy CD-re,
- média (technika),
- multimédia és programszerkesztő,
- nyomdászat,
- operatóri munka,
- rádió- és TV-műsorok készítése,
- számítógépes betűszedés.

Beleértendő a számítógépes kiadói és nyomdai tevékenység is.

A kiadói, illetve nyomdai programcsomagok használatát oktató tanfolyamok nem tartoznak ide, azokat a számítástechnikai oktatásokhoz, tréningekhez kell sorolni, a 482 Számítástechnikai alkalmazások kategóriába.

Az újságírást, zurnalisztikai tanulmányokat nem ide, hanem a 321 Újságírás és riporterképzés kategóriába kell besorolni.

214 Formatervezés (dizájn)

Vonalak, formák, kelmék felhasználásával divatmodellek készítése, ipari formatervezés és belsőépítészet. A következő programok tartoznak ide:

- belsőépítészet,
- díszlettervezés,
- divattervezés,
- ipari formatervezés,
- kirakatrendezés,
- lakberendezés,
- jelmeztervezés.

Az épületek tervezése nem ide, hanem az 581 Építészet és várostervezés kategóriába tartozik.

Az ipari formatervezési tanulmányok nem sorolódnak ide abban az esetben, ha a hangsúly inkább a technikai ismérveken és nem a művészetten van. Ebben az esetben az 520 Általános műszaki (mérnöki) képzés kategóriába sorolható be.

A kiadói, nyomdai tervezés nem ide, hanem az Audiovizuális módszerek, média szakismeretek kategóriába (213) sorolandó.

215 Kézművesség

Ide tartozik bármilyen kézműves szakirány, például ékszerkészítés, fazekasság, szövés, fafaragás stb. oktatása. A következő programok sorolandók ide:

- aranyművesség,
- drágakőcsiszolás,
- ékszerkészítés,
- ezüstművesség,
- fafaragás,
- hangszerjavítás és hangolás,
- hangszerkészítés (nem tömeggyártás),
- hímzés,
- kerámia,
- kézműves szövés,
- népművészet, népi iparművészet, kézműipar,
- ötvösség,
- díszítő fémművesség,
- virágkötészet,
- üvegművesség,
- kézműves kőfaragás.

Az iparszerű edénykészítés, szövés, hímzés nem ide, hanem az 5 Műszaki, ipari és építőipari képzések kategóriába tartozik.

220 Humán tudományok

Humán tárgyak (klasszika filológia)

Az emberrel kapcsolatos tanulmányok az általánosság szintjén mozognak anélkül, hogy bármelyik területre specializálódnának. Minden olyan tanulmány, vagy általános program, ami a humán tudományokkal kapcsolatos, ide sorolandó.

221 Vallási ismeretek

A különböző vallások, vallási ideológiák, szimbólumok, előadások, szövegek, spiritualizmus. A következő területek sorolandók ide:

- vallások tanulmányozása,
- vallásos irodalom (szent könyvek) tanulmányozása,
- vallástörténet.

Ide kell érteni a gyermekek és a fiatalok számára nyújtott minden olyan programot, amit a vallási iskolák, illetve szemináriumok, kolostorok tartanak abból a célból, hogy felkeltsék az érdeklődést hitelveik iránt, illetve megismertessék és népszerűsítsék vallási filozófiájukat, hitüket.

A vallási iskolákban nyújtott alapképzés a vallás oktatását is jelenti természetesen, de ha nem ezen van a hangsúly, annak ellenére, hogy e képzés vezethet vallási elhivatottsághoz, nem ide sorolandó, hanem a 010 Alapozó, keretprogramok” kategóriába.

222 Idegen nyelvek

Az idegen nyelvek szakirány az idegen nyelvi struktúrák tanulmányozását jelenti. Bele kell érteni a nyelvhez tartozó kultúra, irodalom és nyelvtudomány tanulmányozását. A következő irányok sorolandók ide:

- fordítói programok,
- idegen nyelvek,
- magyar nyelvi képzés nemzetiségieknek, idegen ajkúaknak,
- nem élő (holt) nyelvek,
- tolmácsképzés.

Minden olyan nyelvi képzés ide tartozik, amikor a nyelvet mint idegen nyelvet (második nyelvet – nem anyanyelvet) tanítják. A második nyelv azt az esetet jelenti, amikor a hivatalos nyelvet olyan tanulóknak oktatják, akiknek az anyanyelvük ezzel nem azonos.

Nem tartoznak ide azok az oktatási formák, amikor valaki az anyanyelvét tanulja, annak ellenére, hogy ez nem a hivatalos nyelv (például, amikor a bevándorlók a saját nyelvükön tanulnak). Ezek a 223 Anyanyelvi képzés kategóriába sorolandók.

223 Anyanyelvi képzés

Az anyanyelv oktatása, beleértve az irodalmat és a nyelvészeti (nyelvtudományi) ismereteket is. A következő programok sorolandók ide:

- anyanyelvi képzés,
- nemzetiségi nyelv,
- fogalmazások, esszék írása,
- jelbeszéd.

Az anyanyelvi képzés független attól, hogy mi a hivatalos nyelv. Magyarországon a nemzetiségi nyelvi képzések is idesorolandók, pl. a német, vagy szerb-horvát nemzetiségi kisebbségi nyelvi szakirányok.

Nem tartoznak ide azok a hivatalos nyelvi képzések, amikor mint idegen nyelvet vagy második nyelvet tanulják a magyar nyelvet azok a külföldi diákok, akiknek nem magyar az anyanyelvük, illetve nemzetiségiek. Ezeket a képzési formákat, szakirányokat a 222 Idegen nyelvek kategóriához kell sorolni.

Az olvasás, illetve számolási készségek oktatását az alapképzések közé kell sorolni.

225 Történelem és régészet

A történelem az elmúlt idő eseményeinek tanulmányozását jelenti elsősorban a gazdasági, politikai és társadalmi fejlődés aspektusából egy adott országban, kontinensen vagy a világ egészében. Beleértendő ebbe az irodalom-, a tudomány- és a filozófiatörténet is. A régészet a letűnt civilizációk tanulmányozását és az ásatások során talált leletek tudományos elemzését jelenti. A következők sorolandók ide:

- filozófiatörténet,
- irodalomtörténet,
- kultúrtörténet,
- muzeológia,
- régészet,
- történelem,
- tudománytörténet.

Beletartoznak általában az irodalmi tanulmányok (ha nem speciálisan valamilyen nyelvi képzési program részét képezik). A nyelvészet általában – ha nem a nyelvi képzés része – szintén ide tartozik.

Ha az irodalmi tanulmányok valamely idegen nyelv vagy az anyanyelvi tanulmányok részét képezik, úgy abban az esetben a 222 Idegen nyelvek vagy a 223 Anyanyelvi képzés szakirányhoz kell sorolni.

Az ún. holt nyelveken (mint például a latin vagy az ógörög) folytatott tanulmányokat a 222 Idegen nyelvek szakirányhoz kell kódolni.

A művészettörténeti tanulmányokat sem ide, hanem a 211 Képzőművészet, szépművészet szakirányhoz kell sorolni. Ugyanígy a zenetörténeti vagy előadóművészetek történetével foglalkozó képzési programokat sem ide, hanem a

212 Zene- és előadóművészetek kategóriába, a gazdaságtörténetet pedig a 314 Közgazdaságtan kategóriába kell besorolni.

226 Filozófia és etika

A filozófia és etika az életfelfogással kapcsolatos tudományágak. A következő képzési irányok tartoznak ide:

- erkölcsstan,
- etika,
- filozófia,
- logika.

A vallási tanulmányok nem ide, hanem a 221 Vallási ismeretek kategóriába, míg a művészeti filozófia a 211 Képzőművészet, szépművészet kategóriába sorolandó.

3 Társadalomtudományok, gazdaság, jog

310 Társadalom- és viselkedéstudomány (általános programok)

Ezek a programok a társadalom- és viselkedéstudománnyal általánosan foglalkoznak, mindenfajta részletes specializáció nélkül. A következő tartalmú főbb képzési programok sorolhatók ide:

- viselkedéstudomány,
- társadalomtudományok.

311 Pszichológia

Ide tartoznak az individuális különbségek, a tapasztalat és a környezet hatására kialakult viselkedéssel és az emberi értelemmel kapcsolatos tanulmányok. A következő tartalmú főbb képzési programok sorolhatók ide:

- pszichológia,
- pszichoanalízis,
- pszichoterápia.

312 Szociológia- és kulturális tanulmányok

Az emberek viselkedésével, interakcióival és társas szerveződéseivel foglalkozik. Ide tartozik az etnológia és társadalmi antropológia is, hasonlóan a társadalmi földrajzhoz. A következő tartalmú főbb képzési programok sorolhatók ide:

- néprajz,
- kulturális földrajz,
- kulturális tanulmányok,
- demográfia, népesedéstudomány,
- nemek közötti társadalmi különbségek vizsgálata,
- etnológia (összehasonlító néprajz),
- társadalmi antropológia,
- társadalomföldrajz,
- szociológia.

Nem tartoznak ide a szociális jóléti programok, ahol a hangsúly a gyakorlati szociális munkán van. Ezek a 762 Szociális munka és tanácsadás kategóriába tartoznak.

313 Politikai és civiltársadalmi tanulmányok

Államigazgatási, a politika elméletével és gyakorlatával foglalkozó képzéseket tartalmazza. Az állampolgári jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos programok is ide tartoznak. A következő tartalmú főbb képzési programok sorolhatók ide:

- állampolgári ismeretek,
- emberi jogok,
- nemzetközi kapcsolatok,
- béke- és konfliktuselemzés,
- politikatörténet,
- politikatudomány (politológia).

A politikai gazdaságtan tanulmányok nem ide, hanem a 314 Közgazdaságtan kategóriába tartoznak.

314 Közgazdaságtan

Gazdaságpolitikai, gazdaságelméleti és gazdasági döntésekkel foglalkozó tanulmányokat tartalmazza. A következő tartalmú főbb képzési programok sorolhatók ide:

- gazdaságtörténet,
- közgazdaságtan,
- politikai gazdaságtan.

A közgazdaságtani oktatás, ahol a hangsúly a gyakorlati üzleti tanulmányokon van, nem ide, hanem a 340 Általános programok az üzleti ismeretek és ügyvitel témájában kategóriába tartozik.

321 Újságíró- és riporterképzés

Az újságíró- és riporterképzés programok az újságírás, illetve a riportkészítés elméletét és gyakorlatát a tömegkommunikáció részösszetevőjeként oktatják. A tárgy lényege a közlemények megfogalmazása és azok tartalma. Ide tartozik a hírszolgáltatás, a kommentárírás, a nagyriportok készítése stb. A következő tartalmú képzési programok tartoznak ide:

- elektronikus újságírás,
- információ (megszövegezés és tartalom),
- újságírás,
- tömegkommunikáció (megszövegezés és tartalom),
- hírszolgáltatás.

A tömegkommunikációs technikák (pl. nyomtatás, rádiós, illetve TV-s produkciók készítése) nem ide, hanem a 213 Audiovizuális módszerek és média szakismeretek kategóriába tartoznak.

A híryanagy-elrendezés és kiadói tervezés szintén nem ebbe, hanem a 213 Audiovizuális módszerek és média szakismeretek kategóriába tartoznak.

A *Public Relations* sem ide, hanem a 342 Marketing és reklám kategóriába tartozik.

322 Könyvtári, levéltári ismeretek, információkezelés

Ez az információk kiválogatásának, begyűjtésének, szervezésének, valamint az adatgyűjtemények tárolásának és az információfelhasználás előmozdításának tanulmányozását jelenti. E területbe tartoznak a könyvtári programok. A következő tartalmú képzési programokat kell ide sorolni:

- levéltári tudományok,
- dokumentáció,
- információtudomány,
- könyvtári programok,
- múzeumi dokumentáció.

340 Üzleti ismeretek és ügyvitel (általános programok)

Ide sorolhatók a magánszervezetek és a közintézmények működésének elméleti és gyakorlati irányításával, tervezésével, szervezésével és összehangolásával kapcsolatos tanulmányok. A következő tartalmú képzési programokat kell ide sorolni:

- üzleti ismeretek és ügyvitel,
- üzleti gazdaságtan,
- egyéb üzleti tanulmányok.

Az általános értelemben vett üzleti és ügyviteli tanulmányok, amelyek konkrét specializációt nem jelöltek, ebbe a kategóriába tartoznak.

A specializációt megjelölő üzleti és ügyviteli tanulmányokat (pl.: menedzsment, marketing stb.) azok konkrét területe szerint kell besorolni.

341 Nagy- és kiskereskedelem

E programok tartalmazzák az áruk és szolgáltatások vásárlásával és eladásával kapcsolatos tanulmányokat, beleértve a készletgazdálkodást, az árképzést, a veszteségmegelőzést, valamint az eladási rendszereket és eljárásokat. Ide tartozik a nagy- és kiskereskedelmi cégek működésének és várható alakulásának tanulmányozása, valamint az épületek és ingatlanok eladása is. Az alábbi tartalmú képzési programokat kell ide sorolni:

- árverések,
- vevő- és ügyfélszolgálat,
- árubemutatói módszerek,
- árubeszerzés,
- ingatlanforgalmazás,
- kiskereskedelem,
- raktári készletezés,
- berraktározás,
- nagykereskedelem.

Az épületek és ingatlanok adásvételével kapcsolatos tanulmányok is ide sorolandók.

342 Marketing és reklám

A szervezetek és/vagy egyének közötti áru- és szolgáltatáscsere-folyamatok, valamint a fogyasztói magatartás és fogyasztói elvárások tanulmányozása tartozik ide, beleértve a termékfejlesztés szerepét, az árképzést, az elosztást, a reklámot és az értékesítést is, amelyek mind az üzleti teljesítmény növelését szolgálják. Az alábbi tartalmú képzési programok tartoznak ebbe a körbe:

- reklám,
- piackutatás,
- marketing,
- kereskedelmi eladás,
- public relations.

343 Pénzügy, bank és biztosítás

Ide tartozik a pénzügyi tevékenységek és szolgáltatások tervezésének, irányításának, szervezésének és ellenőrzésének tanulmányozása, a szervezetek, intézmények és egyének pénzügyi erőforrásainak ellenőrzése és felügyelete, valamint pénzügyi szolgáltatások nyújtása vállalatok és egyének számára. Az alábbi tartalmú képzési programokat kell ide osztályozni:

- bankpénztárosi programok,
- bank- és pénzügyek,
- pénzügyi elméletek,
- biztosítás,
- befektetéselemzés,
- befektetések és értékpapírok,
- nyugdíjbiztosítás,
- társadalombiztosítás,
- részvényforgalmazás.

A biztosításmatematikai tanulmányok nem ide, hanem a 462 Statisztika szakirányba tartoznak.

344 Könyvelés és adózás

Ez a pénzügyi tranzakciók lebonyolításának, könyvvizsgálatának és nyilvántartásának tanulmányait jelenti. A következő tartalmú képzési programokat kell ide sorolni:

- számvitel,
- könyvvizsgálat,
- könyvelés,
- adónyilvántartás.

345 Menedzsment és igazgatás

Ezek a programok a szervezetek és intézmények különböző funkcióinak és tevékenységeinek tervezésével, irányításával és működtetésével foglalkoznak.

Ugyancsak ehhez tartozik az igazgatás, a gazdaságtan és a pénzügyek, amennyiben a képzési programok azoknak a menedzsment és az igazgatás aspektusát hangsúlyozzák. Az alábbi tartalmú képzési programok sorolandók ide:

- igazgatás,
- oktatásirányítás,
- emberierőforrás-gazdálkodás
- logisztikai vezetés,
- vezetéstudomány,
- hivatali vezetés,
- szervezetelmélet és viselkedés,
- személyügyi igazgatás,
- személyzeti vezetés,
- képzésirányítás,
- saját vállalkozást előkészítő tanfolyamok.

Ide sorolandók be a vezetői magatartással a menedzsment összefüggésében foglalkozó tanfolyamok.

A vezetői magatartással a személyiségfejlesztés összefüggésében foglalkozó programok nem ebbe, hanem a 090 Személyiségfejlesztés területéhez sorolandók

A hivatali munka értelmében vett igazgatással foglalkozó képzések nem ide, hanem a 346 Titkársági és irodai munka kategóriába tartoznak.

346 Titkársági és irodai munka

Ez tartalmazza az adminisztratív eljárásoknak és gyakorlatnak, az irodatechnikai, ügyviteli, gyorsírási és számítógép-alkalmazási ismereteknek a tanítását. A szakosított titkári programok (idegen nyelvű, orvosi, jogi, könyvviteli stb.) szintén ide tartoznak, amennyiben a program a titkári munkára, és nem valamilyen speciális szakasszisztensi munkára irányul. Az alábbi tartalmú képzési programok tartoznak ide:

- adminisztratív és titkársági szolgáltatások,
- irodai programok,
- adatrögzítés,
- idegen-nyelvű titkári programok,
- számítógép-alkalmazói készségek,
- jogásztitkári programok,
- orvos-titkári programok,
- irodai gépek működtetése,
- recepciósképzés,
- titkári programok,
- gyorsírás,
- telefonközpont-kezelés,
- gépelés.

Azok a széles skálájú titkári programok, amelyek egyebek között számítógépes tanfolyamokat is magukba foglalnak, szintén ide sorolandók. Azok a programok viszont, amelyek egy bizonyos számítógépes szoftver használatára képeznek ki, nem ide, hanem a 482 Számítástechnikai alkalmazások kategóriába tartoznak.

A hivatali vezetés sem ebbe a csoportba, hanem a 345 Menedzsment és igazgatás kategóriába sorolandó be.

A szállodarecepciók képzési programok sem ehhez a területhez tartoznak, hanem a 811 Szálláshely szolgáltatás, étkeztetés, vendéglátás kategóriába.

347 Munkahelyi ismeretek

Ez a munkahely szerkezetét és funkcióit tanulmányozó programokat foglalja magába. Részben olyan programokat ölel fel, amelyeket a vállalatok munkatársaiknak szerveznek, és az adott munkahellyel, illetve munkahelyi feladatokkal kapcsolatos ismereteket oktadják. A következő tartalmú képzési programok sorolhatók ide:

- a vállalatra vonatkozó ismeretek,
- belépőknek szervezett ismertető programok,
- az ügyfelek szükségleteinek megismerése,
- munkaszervezés,
- minőségbiztosítás,
- szakszervezeti tanfolyamok (általános tematikával),
- munkaterületi továbbképzés.

A munkahellyel, illetve a munkahelyi feladatokkal kapcsolatos ismeretekre való beoktatás ebbe a kategóriába tartozik, feltéve, ha egyetlen más területbe sem sorolható be.

A munkahellyel, illetve a munkahelyi feladatokkal kapcsolatos képzés nem ehhez a területhez tartozik, amennyiben inkább a személyiségfejlesztésre, mint a munkaterületi továbbképzésre koncentrál. Ez utóbbi esetben a 090 Személyiségfejlesztés kategóriába tartozik.

Azok a programok, amelyek bármely más területbe besorolhatók, oda sorolandók. A minőségvédelmi tanfolyamokat pl., amennyiben inkább technikai jellegűek, az 5 Műszaki, ipari és építőipari képzések valamelyik kategóriájába kell besorolni.

A munkahelyi környezettel, munkakörülményekkel kapcsolatos képzések a 862 Foglalkozás-egészségügy és balesetvédelem kategóriába sorolandók.

A főként felsőfokú, a munkahelyi élettel általánosságban foglalkozó programok, amelyek témája a munkaerőpiac, a szociális partnerség, az ipari pszichológia stb. nem ide, hanem a 31 Társadalom és viselkedéstudomány kategóriába tartoznak.

380 Jog

A társadalmi együttélés formális fenntartásának elveit és eljárásait tartalmazza, beleértve az egyes jogászai foglalkozásokra való képzést, pl. az ügyvédi vagy bírói képzéseket. A következő tartalmú képzési programok sorolhatók ide:

- kereskedelmi jog,
- büntetőjogi tanulmányok,
- jogtörténet,
- jogtudomány,
- munkajog,

- joggyakorlat,
- közjegyzői ismeretek.

4 *Matematika, számítástechnika, egyéb természettudományok*

421 Biológia és biokémia

Az élő szervezet szerkezetével, funkcióival, szaporodásával, növekedésével, fejlődésével és viselkedésével foglalkozó tanulmányok tartoznak ide, azaz a biológia és rokon tudományai, beleértve az élő szervezet vegyi folyamataival foglalkozó tudományterületeket is.

A következő tartalmú képzési programok sorolhatók ide:

- biokémia,
- biológia,
- botanika,
- genetika,
- farmakológia (gyógyszertan),
- toxikológia,
- zoológia.

A környezetvédelmi tanulmányok, még ha azok az élő szervezet és a környezet kapcsolatával foglalkoznak is, nem ide, hanem a 422 Környezeti tudományok kategóriába tartoznak.

422 Környezeti tudományok

A környezeti tudományok az élő szervezet egymásra és a környezetre gyakorolt hatásával foglalkoznak. A következő tartalmú képzések tartoznak ide:

- ökológia,
- környezeti tudományok.

A biológiai, toxikológiai ismeretek oktatása nem sorolható ide, ezeket a 421-be (Biológia és biokémia) kell sorolni

440 Fizikai tudományok (általános program)

Az általános fizikai tudományok programja nem szakosodik a fizika egyik részterületére sem.

441 Fizika

Az anyag és energia tulajdonságaival és kölcsönhatásával foglalkozó tudományok, ide tartoznak az asztronómia és űrtudományok is. Ebbe a kategóriába kell besorolni a következő tárgyú tanulmányokat:

- asztronómia,
- optika,
- fizika,
- űrkutatás.

A látszerészet nem ide, hanem a 725 Orvosi diagnosztikai és kezelési technológiák kategóriába tartozik.

442 Kémia

Az anyaggal és annak elemeivel, valamint egymással való reakcióikkal foglalkozó tanulmányok. Ide sorolandó:

- vegyészet,
- szerves kémia.

A biokémia nem ide, hanem a 421 Biológia és biokémia kategóriába tartozik.

443 Földtani tudományok

A föld alkotóelemeivel és struktúrájával foglalkozó tanulmányok, az elemek közé sorolva a hidroszférát és az atmoszférát is. A következő főbb képzési programok tartoznak ide:

- földtani tudományok,
- geográfia (természeti),
- geológia,
- meteorológia,
- óceánográfia,
- szeizmológia

A társadalomföldrajz nem ide, hanem a 312 Szociológia- és kulturális tanulmányok kategóriába tartozik.

461 Matematika

A matematika körébe az absztrakt dedukcióval foglalkozó tanulmányok tartoznak. Ide sorolható az algebra, az aritmetika, a geometria, az analízis, az alkalmazott matematika. Főbb képzési programok:

- algebra,
- geometria,
- matematika,
- numerikus analízis.

462 Statisztika

A statisztika az adatok gyűjtésére, leírására, csoportosítására, elemzésére irányuló tanulmányok összessége. A valószínűség-számítás és a biztosítási matematika is e tudományterület része. A következő főbb képzési programok tartoznak ide:

- biztosítási matematika (aktuárius képzés),
- matematikai (elméleti) statisztika,
- valószínűség-számítás,
- alkalmazott statisztika,
- felvételtervezés,
- adatgyűjtési (mintavételi) technikák.

Az elméleti matematikai statisztika is ide tartozik. A demográfiát viszont nem ebbe a tématerületbe, hanem a 312 Szociológia és kulturális tanulmányok kategóriába kell besorolni.

481 Számítástechnikai tudományok

A számítógépes rendszerek és környezet tervezésével, fejlesztésével kapcsolatos tanulmányok, ideértve a szoftveralkalmazások kifejlesztését, bevezetését, integrációját. Főbb képzési programok:

- számítógépes programozás,
- számítástechnikai tudományok,
- számítástechnikai rendszertervezés,
- informatika,
- hálózati adminisztráció,
- operációs rendszerek,
- számítástechnikai programnyelvek (pl. Visual Basic stb.).

A hardverrel kapcsolatos tanulmányok nem ide, hanem az 523 Elektronika és automatizálás kategóriába tartoznak, a számítógépes alkalmazások használata pedig a 482 Számítástechnikai alkalmazások kategóriába.

482 Számítástechnikai alkalmazások

Ide tartoznak a számítógép használatával és számítástechnikai programok alkalmazásával foglalkozó tanulmányok. Ezek a tanulmányok jellemzően rövid ideig tartanak. A következő főbb képzési programok sorolhatók ide:

- számítógép használat,
- táblázatkezelő szoftverek használata,
- adatfeldolgozó szoftverek használata,
- publikációs szoftverek használata,
- szövegszerkesztő szoftverek használata,
- internethasználat.

5 Műszaki, ipari és építőipari képzések

520 Általános műszaki (mérnöki) képzés

Azok az általános jellegű képzések tartoznak ide, melyeknél nincs részletes szakterület megjelölve. Ilyen lehet:

- ipari, műszaki képzés,
- karbantartás mérnöki feladatai,
- műszaki képzés.

521 Gépgyártás, műszer- és fémipar

A műszaki és szakipari képzések, gépek, berendezések, mechanikai üzemek, géprendszerek és fémipari termékek tervezése, formatervezése, fejlesztése, gyártása, karbantartása és szervizelése. Ide tartozik a termékek gyártására, szolgáltatások nyújtására alkalmas gépek tervezése és karbantartása. Ezek a programok a gépekre, mechanikai rendszerekre, illetve a fémipari termékekre fókuszálnak. A következő főbb szakirányok sorolhatók ide:

- acélgyártás,
- fegyverkovács, fegyverkészítő,
- fémmegmunkálás (esztergálás, marás, edzés, kovácsolás stb.),
- fémöntés és -mintakészítés,
- finommechanika,
- gépészet,
- hegesztés,
- kohászati, fémipari szakirány,
- lemezmegmunkálás,
- mechanikai (erőátviteli) szakirányok,
- szerszám- és préskészítés,
- hidraulika,
- zárkészítés, biztonsági berendezések tervezése, javítása.

A motoros járművek mechanikájával (erőátviteli berendezéseivel) és gyártásával foglalkozó képzési területek nem ide, hanem az 525 Gépjárművek, hajók, repülőgépek tervezése és gyártása szakirányhoz tartoznak

522 Energetika, elektromosság

Ide tartozik minden olyan képzési terület, ami a háztartási, ipari, kereskedelmi, közszolgáltatási, energetikai berendezések, hálózatok üzembe helyezésével, fenntartásával, javításával, és az ezekben keletkezett hibaelhárításával foglalkozik. Ide tartoznak a felszíni, illetve föld alatti áramelosztó hálózatok üzembe állítása és fenntartása is. Az energetika alatt az energia-előállítást kell érteni.

A következő főbb képzési programok sorolhatók ide:

- villamos energia termelése, elosztása,
- elektromos készülék javítása,
- energiahálózatok szerelése, javítása,
- energiatermelés,
- gázelosztás,
- hűtőberendezések üzemeltetése,
- klímaberendezések,
- légkondicionálási szakmai programok,
- nukleáris, víz- és hőenergia,
- távfűtés, egyéb fűtés,
- villanyszerelés,
- távvezeték szerelés,
- villamos-ipari szakmák.

A járművillamossági tanulmányok nem ide, hanem az 525 Gépjárművek, hajók, repülőgépek tervezése és gyártása képzési területéhez sorolandók.

523 Elektronika és automatizálás

Ide tartoznak az elektronikai, illetve villamos berendezések, gépek és rendszerek tervezésével, kialakításával, fejlesztésével, fenntartásával, karbantartásával foglalkozó tanulmányok, beleértve a számítógépeket és a híradás-technikai (távközlési) berendezéseket is.

- adatfeldolgozási technológiák,
- digitális technológiák,
- hálózati technológiák,
- híradás-technikai (távközlési) berendezések gyártása,
- híradás-technikai (távközlési) berendezések üzembe állítása,
- híradás-technikai (távközlési) berendezések fenntartása,
- műsorszórás technikák,
- számítógépgyártás,
- számítógép-javítás,
- távirányítás, robotika,
- távközlési technológia,
- TV- és rádiójavítás,
- vezérléstechnika,
- elektronikai készülékek gyártása,
- elektronikai berendezések, készülékek szervizelése.

Az olyan számítástechnikai tudományágak, mint a számítógépes rendszerek és hálózatok tervezése, szoftverfejlesztés és alkalmazás nem ide, hanem a 481 Számítástechnikai tudományok kategóriába tartoznak.

524 Vegyipar

Olyan termékek, illetve előállítási folyamatuk tervezése és fejlesztése, amikor a gyártás során nemcsak fizikai, hanem kémiai változások is végbemennek. Magába foglalja a vegyipari üzemek és irányításuk tervezését is. Az alábbi tartalmú képzési programokat kell idesorolni:

- biokémiai technológiák,
- biotechnikai eljárások,
- laboratóriumi technológiák,
- olaj-, gáz-, petrokémiai eljárások,
- vegyipari berendezések, gépek üzemeltetése,
- vegyészet,
- vegyipari technológia.

Az általános laborteknika is idetartozik, ha semmilyen speciális alkalmazásra nem koncentrálnak a tanulmányok. Ha speciális laboratóriumi vizsgálatokra irányulnak a tanulmányok (biológiai, orvosi) abban az esetben a megfelelő területhez kell őket sorolni (420, 725 stb.)

Azok a képzések, amelyek egy meghatározott anyagfélése előállítására irányulnak, mint például a papír előállításának technológiája az 543 Fa, papír, műanyag, üveg feldolgozása szakirányhoz tartoznak.

525 Gépjárművek, hajók, repülőgépek tervezése és gyártása

Gépjárművek (beleértve a földmunkagépeket és mezőgazdasági gépeket is) tervezésére, fejlesztésére, gyártására, fenntartására, hibafeltárására, javítására és szervizelésére irányuló képzési programok. Jellemzően magába foglalja a járművek fémszerkezetével és hajtóművével együttesen foglalkozó képzéseket is. Ide tartozik többek között az:

- autóvillamosság,
- hajógyártás,
- járműfestés, -fényezés
- járműgyártás, -javítás
- karosszérialagyártás,
- karosszerialakatosság,
- motorkerékpár-gyártás,
- önjáró járművek szerelése,
- repülőgépgyártás,
- repülőgépek javítása,
- légi járművek karbantartása.

Az autóvillamossági ismeretek e területhez tartoznak.

A motorral nem rendelkező járművekkel kapcsolatos képzési szakirányokat nem ide, hanem a megfelelő szakterülethez kell sorolni, például a kerékpárkészítést és javítást az 521 Gépgyártás, műszer- és fémipar kategóriába, a csónaképítést az 543 Fa-, papír-, műanyag-, üvegfeldolgozás kategóriába soroljuk.

540 Egyéb feldolgozóipari képzések

Azok az általános, termék-előállításra, feldolgozásra irányuló képzések, amelyek nem szakosodnak egy kitüntetett területre sem.

541 Élelmiszergyártás

Az élelmiszerek, italok előállításával, csomagolási technológiájával, illetve az ezeket végző berendezésekkel foglalkozó képzések tartoznak ide. Ide sorolandó:

- boripar,
- dohányfeldolgozás,
- édesipar,
- élelmiszer-ipari tudományok és technológiák,
- élelmiszer- és italgyártás,
- hentesáru-készítés,
- húsfeldolgozás,
- konzervipar,
- söripar,
- pékárukészítés (-sütés),
- ipari tejtermékek előállítása,
- tésztagyártás.

Ide tartoznak a higiéniai szabályok betartására vonatkozó képzések is.

A vendéglátó-ipari élelmiszer-előállítás nem ide, hanem a 811 Szálláshelyszolgáltatás, étkeztetés, vendéglátás kategóriába, a táplálkozástudomány pedig a 726 Terápia és rehabilitáció kategóriába tartozik.

542 Textil-, ruha-, cipő- és bőripari képzések

A textilipari és ruházati cikkek, cipők és bőrtermékek előállítási, feldolgozási folyamatainak megismerésére, elsajátítására irányuló tanulmányok. A következő képzések sorolandók ide:

- bőrkikészítés,
- bőrdíszműgyártás,
- cipészet,
- cipőgyártás,
- fonás,
- szövés (ipari),
- karpitozás,
- konfekcióipari képzés,
- gyapjufeldolgozási ismeretek,
- nőruha-készítés,
- ruházati kiegészítők gyártása,
- szabászat,
- szőrme-konfekcionálás,
- textilipari szakmai programok,
- szíj- és nyereggyártás.

A kézi szövés, hímzés szakmák elsajátításához szükséges tanulmányok a 215 Kézművesség kategóriába sorolandók

543 Fa-, papír-, műanyag-, üvegfeldolgozás

Fából, papírból, műanyagból, üvegből vagy másfajta anyagokból, pl. kő, agyag, illetve mesterségesen előállított anyagokból készített termékek előállításával, feldolgozásával kapcsolatos képzések. Az ide sorolandó programok általában egy-egy anyagféleséggel kapcsolatos tudást, ismeretet nyújtanak általános ismeretek helyett. A következő képzési formák sorolandók ide:

- asztalos (nem építőipari),
- bútorasztalosság,
- csónaképítés (nem motoros),
- faipari technológia,
- famegmunkálás,
- gumigyártás- és feldolgozás,
- iparigémánt-előállítás,
- kerámiagyártás (ipari),
- műanyaggyártás és –feldolgozás,
- papírgyártás és –feldolgozás,
- üvegmegmunkálás (ipari),
- műbútor-asztalosság,
- famegmunkálás (pl.: esztergálás),
- faipari szakmai programok.

A fémipari szakmákra képesítő programok az 521 Gépgyártás, műszer- és fémipar kategóriába sorolandók.

Az épületasztalos mesterséget tanító képzések nem ide sorolandók, hanem az 582 Építőipar, vízi, közlekedési stb. építés kategóriába.

Az általános kémiai feldolgozási ismeretek elsajátítását az 524 Vegyipar-ba kell sorolni.

A nyomdai könyvszerkesztési tanulmányokat sem ide, hanem a 213 Audiovizuális módszerek és média-szakismeretek szakirányba kell sorolni.

A kézművesség, népművészetek (fafaragás, művészi üvegalkotások) tanulása sem ide, hanem a 215 Kézművesség szakirányba tartozik.

544 Bányászat és kitermelőipar

Fémek, ásványi anyagok, kőolaj és gáz kitermelése, ennek tervezésére, fejlesztésére irányítására irányuló tanulmányok tartoznak ide. Az alábbi programok sorolandók ide:

- ásvány-kitermelési technológia,
- nyersanyag-kitermelés,
- kőolaj- és gázkitermelés,
- szénbányászat.

Fémfeldolgozással kapcsolatos szakmák elsajátítására irányuló programokat nem ide, hanem az 521 Gépgyártás, műszer- és fémipar szakirányba kell sorolni.

A geológiai tanulmányok sem ide sorolandók, hanem a 443 Földtani tudományok kategóriába.

581 Építészet és várostervezés

Az épületek tervezésének művészete, tudománya és technikája tartozik az építészet szakirányba. Magába foglalja mindazokat az ismereteket, amelyek az épületek esztétikai vonatkozásaira, funkcionális szerepére, a gazdaságosságra, illetve a szerkezeti tudnivalókra, pl. a hangszigetelésére vonatkoznak.

A várostervezés a városok szabályozott esztétikai és funkcionális növekedésével, illetve átalakításával kapcsolatos. A következő programok sorolandók ide:

- építészet,
- épülettervezés,
- földmérés,
- kartográfia, térképészet,
- kert- és parktervezés,
- szerkezetépítés,
- településfejlesztés,
- térképészet,
- településtervezés,
- várostervezés,
- város- és vidékfejlesztés.

A belsőépítészeti tanulmányokat nem ide, hanem a 214 Formatervezés kategóriába kell sorolni, míg a park- és kertépítészeti a 622 Kertművelés része.

582 Építőipar, vízi, közlekedési stb. építés

Lakások, ipari, kereskedelmi és középületek építési munkáinak tervezése, kivitelezése, azok karbantartása, a lakótelepek, lakónegyedek, víz- és csatornarendszerek, közlekedési hálózatok tervezése, tesztelése, építése. Az alábbi tárgyú programok sorolandók ide:

- burkolás,
- építési technológia,
- építőipari fémszerkezetek,
- épületasztalosság,
- festés, tapétázás,
- házépítés,
- hídépítés,
- hűtés,
- kikötő és dokkgépészet,
- kőművesség,
- padló- és falburkolás,
- parkettázás,
- útépítés,
- vakolás,
- városgazdálkodás,
- víz- és gázvezeték-szerelés,
- vízellátás- és szennyvízelvezetés,
- vízgépészet és technológia,
- építőmérnöki ismeretek.

A villamosipari gépek üzembe állítása nem ide tartozik, hanem az 522 Energetika, elektromosság kategóriába, hasonlóan a fűtés- és légkondicionáló berendezések üzembe helyezéséhez és javításához.

6 Mezőgazdaság és állatorvosi tudományok

620 Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat (általános programok)

Ebbe a kategóriába tartoznak az általános (specializáció nélküli) mezőgazdasági, erdőgazdálkodási és halászati programok.

621 Növénytermesztés és állattenyésztés

Ez a terület a haszonnövények termesztésével és betakarításával, valamint rétgazdálkodással és állattartással foglalkozik. Beletartozik a gazdaságok vezetése és működtetése, valamint feldolgozatlan növényi és állati termékek előállítása. Az alábbi tartalmú képzési programok tartoznak ide:

- mezőgazdasági tudományok,
- agronómia és növénytermesztéstan,
- haszonállat-tenyésztés,
- növénytermesztés,
- kutyatenyésztés,
- növénytermesztő és állattartó gazdaságok vezetése, irányítása,
- mezőgazdálkodás,
- gyümölcsstermesztés,
- gabonatermesztés,
- lótenyésztés,
- sertésenyésztés,
- baromfitenyésztés,
- juhtenyésztés,
- talajtan,
- zöldségkertészet,
- szőlőtermesztés.

A talajtan, a talaj termékenységének javítása és az öntözési eljárások megismertetését célzó programok is ebbe a kategóriába tartoznak. Ugyancsak ide tartoznak az ún. intenzív növényi kultúrák, pl. gyümölcs- és zöldségfélék termesztése.

A borkészítésre irányuló tanulmányok nem ide, hanem az 541 Élelmiszergyártás területhez tartozik.

A lovaglás a 813 Sportok kategóriába tartozik.

622 Kertészet

A kertészet, kertművelés a kertművelési technológia és vezetés tudománya, valamint a virágkertészet, a melegházi módszerek, a csemetekertészet, a tájkertészet stb. tanulmányozását jelenti. A következő tartalmú képzési programokat lehet ide besorolni:

- virágkertészet,
- kertészet (nem specializált),
- melegházi nevelés,
- kertművelési eljárások,
- tájkertészet,
- csemetekertészet vezetése,
- gyepművelés.

Ehhez a területhez tartozik a városi és ház körüli parkok és kertek tervezése és építése. A zöldség-, virág- és növénytermesztéssel kombinált kertészeti programok is ebbe a kategóriába sorolandók.

Az étkezési célra termesztett haszonnövények (pl. búza, rizs, gyümölcs- és zöldségfélék stb.) előállítása nem ide, hanem a 621 Növénytermesztés és állattenyésztés kategóriába tartozik.

A talajtan, a talaj termőképességének javítása és az öntözési eljárások nem ide, hanem a 621 Növénytermesztés és állattenyésztés kategóriába tartoznak.

A nemzeti parkok vezetése nem ebbe, hanem a 852 Természeti környezet és élővilág kategóriába sorolandó.

A tereprendezési tanulmányok az 581 Építészet és várostervezés kategóriába tartoznak.

623 Erdőgazdálkodás

Ezek a programok az erdők telepítését, művelését, hasznosítását, valamint az erdőgazdaságok irányítását helyezik a tanulmányok középpontjába. Ide tartozik a vadászat és a csapdával történő állatelejtés is. Az alábbi tartalmú képzési programok tartoznak ebbe a körbe:

- erdőgazdálkodás,
- erdei termékek hasznosítása,
- erdőkerülés, erdészet,
- vadászat és csapdázás.

A nemzeti parkok vezetése nem ide, hanem a 852 Természeti környezet és élővilág kategóriába tartozik.

A rönkfa-technológia (fűrészáru-termelés) sem ide, hanem az 543 Fa-, papír-, műanyag-, üvegfeldolgozás kategóriába tartozik.

624 Halgazdálkodás

Ezek a programok a hal és más vízi eredetű élelmiszer szaporításával és kitermelésével foglalkoznak. Az alábbi tartalmú képzési programok sorolhatók ide:

- haltenyésztés,
- halastavak kialakítása, fenntartása,
- halgazdaság,
- halgazdálkodási ismeretek és technológia,
- kagylótenyésztés,
- halászat.

A halászhajók üzemeltetésével kapcsolatos programok is ide tartoznak.

Az ipari halfeldolgozás nem ide, hanem az 541 Élelmiszergyártás kategóriába tartozik.

641 Állatorvosi tudományok

Az állatbetegségek és -sérülések megelőzését, diagnosztizálását és kezelését célzó, és általában az állatokkal kapcsolatos egészségügyi programok tartoznak ide. E kategóriába sorolandó az állatkórházakban kezelt beteg, sérült vagy legyengült állatok ellátásának oktatása is. Az alábbi tartalmakat hordozó képzési programok sorolhatók ide:

- állategészségügy,
- állati szaporodás (tudomány),
- állatorvosi kisegítők képzése,
- állatorvos-tudomány,
- állatorvoslás.

Az állattenyésztés tanulmányozása nem ide, hanem a 621 Növénytermesztés és állattenyésztés kategóriába tartozik.

7 *Egészségügy és szociális gondoskodás*

720 **Egészségügy (általános programok)**

Egészségügy (általános programok) kategóriába azok az egészségügyi tanulmányok tartoznak, amelyek általánosságban foglalkoznak az egészségüggyel anélkül, hogy annak valamely konkrét területére szakosodnának. Ide tartoznak többek között az:

- egészségügy,
- közegészségügyi programok.

721 **Orvostudomány**

Ide tartoznak azok a tanulmányok, amelyek az emberi betegségek, sérülések, járványok sajátosságaival, megelőzésükkel, diagnosztizálásukkal és kezelésükkel foglalkoznak. E tanulmányok alapvetően az orvosi pályára készítik fel. A következő fontosabb programok tartoznak ide:

- általános orvoslás,
- nőgyógyászat (ginekológia),
- orvostudomány,
- orvosi gyakorlati képzés,
- gyermekgyógyászat,
- belgyógyászat,
- sebészet,
- orvosi továbbképzés.

723 **Ápolás, gondozás**

A betegségben szenvedők, fogyatékkal élők kezelésére, gondozására felkészítő tanulmányok, a betegséget diagnosztizáló, illetve a kezelőorvos segítőjének képzése. Az ápolóképzés elsődlegesen a betegség, a rehabilitáció időszakában szükséges gondozásra terjed ki. Ide tartozik az idősgondozás és a fogyatékkal élők gondozása is. A következő főbb képzési területek sorolhatók ide:

- segédápoló,
- általános ápolás,
- idősgondozás,
- fogyatékkal élők gondozása,
- egészségmegőrző programok,
- csecsemőgondozás,
- szülésznőképzés,
- beteghordozó, műtőssegéd, egészségügyi szaksegéd képzés,
- pszichiátriai gondozás.

Ide tartoznak az egészségügyi és szociális gondozásra (pl. idősgondozás) egyaránt felkészítő képzések. Az állatorvoslással kapcsolatos gondozásra képző programok nem ide, hanem a 640 Állatorvosi tudományok kategóriába tartoznak, a fogorvosi asszisztensek képzését a 724 Fogászat kategóriába kell besorolni, míg a nem egészségügyi jellegű gyermekgondozás a 761 Gyermekek- és ifjúságvédelem kategóriába tartozik.

724 **Fogászat**

Ide tartoznak azok a tanulmányok, amelyek a fogak és az íny betegségeinek, abnormitásának felismerésével, kezelésével, illetve ezek megelőzésével foglalkoznak. Bele tartozik a fogpótlóprotézisek és a fogszabályozó készülékek tervezése, kivitelezése és javítása, a fogorvos munkáját segítő asszisztensek képzése. A következő főbb tanulmányterületek sorolhatók ide:

- fogorvosi asszisztens,
- szájhygiéna,
- fogászati laboratóriumi technológia (fogtechnika),
- fogászati ápolás,
- fogászati tudomány,
- szájsebészet,
- fogászat (odontológia),
- fogszabályozás.

725 Orvosi diagnosztikai és kezelési technológiák

Azok a széles értelemben vett technológiai jellegű tanulmányok tartoznak ide, melyek a betegségek és fogyatékoságok diagnosztizálására és kezelésére képesítenek. A következő főbb tanulmányterületek sorolhatók ide:

- betegszállítás, mentőszolgálat,
- orvosi laboratóriumi technológiák,
- radiológia,
- sugárterápia,
- hallásvizsgálat, -javítás,
- optikai vizsgálatok, fényterápia,
- pótlási (pl. ortopédiai protézis) technológiák,
- röntgen technológiák.

Nem tartoznak ide azok a laboratóriumi technológiák, amelyeket nem gyógyítási célra használnak. Ezekből az általánosak az 524 Vegyipar kategóriába, míg a speciális alkalmazások (biológiai, fizikai, vegyszeti stb.) az ennek megfelelő kategóriába (421, 441, 442 stb.) tartoznak. A fogászati technológiákkal foglalkozó tanulmányokat nem ide, hanem a 724 Fogászat kategóriába kell besorolni.

726 Terápia és rehabilitáció

A maradandó és átmeneti egészségügyi károsodást követően a normális fizikai kondíció helyreállításával foglalkozó tanulmányok; a következő főbb tanulmányterületek sorolhatók ide:

- dietetikai (diétás) programok,
- orvosi masszázs,
- táplálkozás, étrend,
- üzemegészségügy,
- fizikoterápia,
- rehabilitáció,
- beszédjavítás.

A pszichoterápiát a 311 Pszichológia kategóriába kell besorolni, míg a táplálkozástudomány a 421 Biológia és biokémia kategóriába tartozik.

727 Gyógyszerészet

A különböző gyógyszereknek az emberi szervezetre gyakorolt hatásával foglalkozik. Ide sorolandók a gyógyszerek elkészítése, értékesítése és nyilvántartása. A következő főbb programok tartoznak ide:

- gyógyszerforgalmazás,
- gyógyszerkészítés.

A gyógyszerstan (farmakológia) nem ide, hanem a 421 Biológia és biokémia kategóriába tartozik.

761 Gyermek- és ifjúságvédelem

A gyermekek és fiatalok képzésével, fizikai és szellemi képességeik fejlesztésével és gondozásukkal kapcsolatos tanulmányok tartoznak ide, beleértve az iskolás gyermekek részére szervezett rekreációs és szabadidős programokat. A következő főbb programok tartoznak ide:

- gyermekgondozás,
- gyermekrekreációs programok,
- ifjúságvédelem,
- fiatalok munkára szoktató programjai.

Iskoláskor előtti képességfejlesztésre irányuló programok nem ide, hanem a 143 Óvodapedagógusok képzése kategóriába, míg a beteg gyermekek gondozására felkészítők a 723 Ápolás, gondozás kategóriába tartoznak.

762 Szociális munka és tanácsadás

A közösségek, a lakosság speciális csoportjainak és az egyének jólétének megteremtését célzó tanulmányok, melyek a jólét megteremtését megfelelő szociális politika és gyakorlat révén biztosítják. A következő főbb tanulmányterületek tartoznak ide:

- alkohol- és kábítószer-ellenes tanácsadás,
- alkohol-, dohányzás- és kábítószer-ellenes felvilágosítás,
- krízisambulancia,
- családi és házassági tanácsadás,
- áldozatok és bántalmazottak gondozása, felvilágosítása,
- szociálpolitika,
- szociális gondozás (gyakorlati),
- pályaválasztási tanácsadás,
- képességvizsgálat, tanácsadás.

A szociológiai és szociális tudományok nem ide, hanem a 312 Szociológia és kulturális tanulmányok kategóriába tartoznak, az egészségügyi gondozással párosuló szociális programok pedig a 723 Ápolás, gondozás kategóriába sorolandók.

8 Szolgáltatások

810 Személyi szolgáltatások (általános programok)

A személyi szolgáltatások általános programjai átfogó általános képzést jelentenek, szakterületi specializáció nélkül. Általában a középfokú képzésben vannak ilyen programok.

811 Szálláshely-szolgáltatás, étkeztetés, vendéglátás

A szálláshely-szolgáltatásra, étkeztetésre, vendéglátásra és a kapcsolódó szolgáltatásokra irányuló képzések. A következő főbb képzések tartoznak ide:

- étkeztetés,
- főzés (vendéglői, szálláshelyi),
- felszolgálat,
- vendéglátó-ipari szolgáltatások,
- szállodai és éttermi programok,
- szállodai recepciók oktatása,
- szállodai szolgáltatások,
- pincér, bár felszolgáló.

Az ipari méretű élelmiszer-előállítás nem ide, hanem az 541 Élelmiszergyártás kategóriába tartozik. A nem szállodai recepciók képzése a 346 Titkársági és irodai munka kategóriába sorolandó.

812 Utazásszervezés, turizmus és szórakoztatás

Utazásszervezés és turizmus kategóriába tartoznak a turistautak hirdetésével és eladásával kapcsolatos tanulmányok, beleértve a jegyeladást és a -foglalást is. A szórakoztatás területhez az egyén és csoport számára szervezendő rekreációs és szabadidős programokkal kapcsolatos képzések tartoznak.

A következő főbb tanulmányterületek sorolhatók ide:

- földi személyzet (repülőtér) képzése,
- idegenvezetés, utaskísérés,
- rekreáció és szabadidős programok,
- turisztikai programok értékesítése,
- utazási irodai szolgáltatások,
- utazásszervezés és turizmus,
- utazásszervezési szolgáltatások.

Nem ide, hanem a 761 Gyermekek- és ifjúságvédelem kategóriába tartoznak az iskolás gyerekek részére szervezett rekreációs és szabadidős programok.

813 Sportok

A különböző sportok technikai és gyakorlati elemeinek oktatására felkészítő tanulmányok. Főbb képzési területek:

- sportedzői programok,
- a választott sport technikája és gyakorlata,
- bírók és más sporttisztviselők képzése.

A tornatanárok képzése nem ide, hanem a 146 Szakoktató képzés kategóriába tartozik.

814 Háztartási szolgáltatások

Ide tartoznak az olyan háztartási szolgáltatások nyújtására felkészítő ismeretek, mint a házvezetés, takarítás, mosás, varrás és hasonló. A következő főbb programok sorolandók ide:

- házfelügyelet, házvezetés, házi személyzet,
- kéményseprés,
- takarítás,
- főzés (háztartásban),
- háztartás-gazdaságtan,
- lakásgazdaságtan,
- vegytisztítás,
- temetkezési szolgáltatások,
- mosás,
- varrás, kézimunka,
- kötés, horgolás.

Ide tartoznak a takarítási programok, akkor is, ha iskola, kórház, üzem stb. takarítására irányulnak. Az épületek fenntartásával kapcsolatos ismeretek nem ide, hanem az 582 Építőipar, vízi-, közlekedési stb. építés kategóriába tartoznak.

815 Fodrászat és szépségápolás

A haj és test gondozásával kapcsolatos ismeretek oktatása tartozik ide, így többek között:

- borbélyszolgáltatások,
- fodrászat,
- szépségápolás,
- kozmetikai szolgáltatások (arckikészítés),
- fitness és testsúlykontroll.

841 Szállítási szolgáltatások

Olyan ismeretek oktatása tartozik ide, mint a hajók, a légi járművek, illetve más szállítási formák működtetése, navigációja, irányítása. Így többek között ide sorolandók:

- légi irányítás,
- repülőgép-vezetés,
- légi utaskísérők képzése,
- kommunikációs programok (légi, vasúti, közúti stb.),
- daru- és targoncavezetés,
- gépjármű-vezetési ismeretek,
- repülés és navigáció,
- postai szolgálat,
- vasúti közlekedés irányítása,
- közúti közlekedés irányítása,
- hajózás,
- szállítási programok.

A telefonhálózatok üzemeltetése nem ide, hanem az 523 Elektronika és automatizálás kategóriába, míg a fenti tevékenységekkel összefüggő számítógép kezelés a 346 Titkársági és irodai munka kategóriába tartozik.

850 Környezetvédelem (általános programok)

Ide tartoznak a környezetvédelemmel általában foglalkozó, szakterületi ismereteket nem nyújtó képzések. Így a

- környezetvédelem,
- természeti erőforrások felhasználásával foglalkozó programok.

851 Környezetvédelmi technológiák

Azoknak az ismereteknek az oktatása tartozik ide, amelyek a hulladékok és a környezetszennyezés ártalmainak csökkentését segítik, ideértve a víz, a levegő, a talaj stb. védelmét. Ide tartoznak a következő programok:

- légszennyezés ellenőrzése,
- ipari hulladék ellenőrzése,
- hulladék újrahasznosítása,
- vízszennyezés ellenőrzése,
- zajártalom ellenőrzése.

Nem tartoznak ide a víz- és ételhygiéniai előírások betartásával kapcsolatos ismeretek, ezeket a 853 Kommunális és közegészségügyi szolgáltatások kategóriába kell besorolni.

852 Természeti környezet és élővilág

Ide tartozik az élő szervezetek és a természeti környezet kapcsolatával foglalkozó ismeretek oktatása, a természet és a vadon élő állatvilág védelme érdekében. Felöleli a nemzeti parkok létrehozását, eredeti természeti állapotuk megőrzése céljából. A következő főbb oktatási programok sorolhatók ide:

- nemzeti parkok és állatrezervátumok irányítása,
- természetvédelem,
- vadvédelem.

Az erdőgazdálkodás és a kertművelés nem ide, hanem a 62 Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és halászat kategóriáinak valamelyikébe tartozik, míg a vadászatot a 623 Erdőgazdálkodás kategóriába kell besorolni.

853 Kommunális és közegészségügyi szolgáltatások

Azon ismeretek oktatása tartozik ide, melyek a települések olyan egészségügyi kérdéseivel foglalkoznak, mint az élelmiszerek higiéniai előírásai, a vízellátás, (szennyvízkezelés, háztartási szemét szállítása, elhelyezése, utcaseprés stb.). A következő főbb programok tartoznak ide:

- higiéniai előírások,
- kommunális higiénia,
- szemetgyűjtés,
- szemét-, szennyvíz-ártalmatlanítás (-kezelés, -elhelyezés),
- utcatakarítás,
- vízellátás (szolgáltatás).

860 Védelmi szolgáltatások (általános programok)

A biztonsággal általában, szakterületi specializáció nélkül foglalkozó ismeretek oktatása.

861 Személyi és vagyonvédelem

A személyi és a vagyonvédelemre felkészítő ismereteket nyújtó képzések sorolandók ide, mint pl. a rendőrségi munka, a tűzoltás és tűzvédelem. Ide tartoznak többek között:

- polgári védelem,
- vámkezelési programok,
- tűzoltási technológia,
- tűzvédelem,
- személyi védelem,
- rendőrségi ismeretek,
- rendőri feladatok,
- fegyőri ismeretek,
- közbiztonság,
- vagyonvédelem,
- kármegelőzési és biztonsági szolgálat.

A jogvédelem nem ide, hanem a 380 Jog kategóriába, a kriminológia pedig a 312 Szociológia és kulturális tanulmányok kategóriába tartozik.

862 Foglalkozás-egészségügy és balesetvédelem

Ide tartoznak a munkahelyi környezeti tényezők vizsgálatára és ellenőrzésükre vonatkozó tanulmányok. A következő főbb programok sorolhatók ide:

- ergonómia,
- foglalkozás-egészségügy és munkahelyi biztonság,
- munkahelyi jóléti intézkedések,
- munkavédelem,
- munkahelyi higiénia, foglalkozási ártalmak elleni védelem,
- munkahelyi védőberendezések,
- munkahelyi higiénia,
- munkabiztonság,
- munkahelyi környezet,
- stresszártalom.

A foglalkozási rehabilitáció nem ide, hanem a 726 Terápia és rehabilitáció kategóriába tartozik, a munkahelyi jogbiztonság pedig a 380 Jog kategóriába. Az ergonómia technikai kérdéseivel foglalkozó tanulmányok az 52-es kategória megfelelő részébe sorolandók.

863 Honvédelem

A katonai tanulmányok, a kiképzés gyakorlata, a hadtudományok. Ide tartoznak többek között:

- katonai kiképzés,
- honvédelmi tanulmányok,
- hadászati elméletek,
- hadtudomány.

A katonai személyzet nem honvédelmi jellegű képzési programjait nem ide, hanem a témájuknak megfelelő képzések kategóriájába kell sorolni.

Képzési irányok részletes jegyzéke

010 Alapozó, keretprogramok

Alapozó programok

Általános programok konkrét tartalmi irányultság nélkül

Általános keretprogramok

080 Írás-olvasás és számolás

A betűvetés alapjai

Alapszintű programok felnőtteknek

Funkcionális írás-olvasás képesség

Írás-olvasás

Számolás

090 Személyiségfejlesztés

Mentális képességek fejlesztése

Viselkedési kultúra

Álláskereső programok

Az egyéni képességek fejlesztése

Az egyéni szervezési képességek fejlesztése

Családiélet-fejlesztési képzés

Csapatmunka

Egyéni szakmai karrier tervezése

Életút-orientációs programok

Előadási technika

Döntési képesség fejlesztése

Időgazdálkodás

Kommunikációs készségek

Kooperáció

Véleménykifejtés, verbális készség fejlesztése

Önbizalom fejlesztése

Önértékelési képesség fejlesztése

Pozitív gondolkodás

Személyiségfejlesztés

Szociális készségek fejlesztése

Vitakészség

140 Általános oktatási ismeretek oktatása

Gyakorlati pedagógiai tanfolyamok

Tanítási tréning

Tanulási technikák

142 Oktatástudomány

Didaktika

Távoktatási módszertan

Oktatástudomány

Oktatási módszerek fejlesztése és kutatása

Oktatási hatékonyság mérési módszerei

Pedagógiai tudományok (nevelés)

Személyiségfejlesztés (elméleti)

143 Óvodapedagógusok képzése

Korai fejlesztést végzők oktatása
Óvodapedagógus-képzés

144 Alapfokú oktatásban tanító pedagógusok képzése

Alsó tagozatos tanárok képzése
Anyanyelvi oktatók képzése
Gyógypedagógus-képzés
Tanítóképzés

145 Szakosodott oktatók (szaktanárok) képzése

Középfokú oktatás tanárainak képzése
Szaktanárképzés
Tanárképzés, bármely elméleti tárgyban

146 Szakoktató képzés

Ápolási ismeretek oktatóinak képzése
Autóvezetési oktatók képzése
Járművezetési és biztonsági ismeretek oktatóinak képzése
Bármely gyakorlati szakismeret oktatására történő képzés
Fizikai felkészítés oktatására történő képzés
Ápolási gyakorlati oktatók képzése
Kereskedelmi gyakorlati ismeretek oktatása
Repülőoktató-képzés
Szakoktatóképzés
Technikai ismeretek oktatóinak képzése
Iparművészeti és kézműves ismeretek oktatóinak képzése
Testnevelőtanárok képzése
Szakoktatói továbbképzés
Vállalati betanító tanfolyamok oktatóinak képzése
Zenetanárképzés

210 Általános művészeti programok

Művészetek (általános programok)
Iparművészet (általános programok)

211 Képzőművészet, szépművészet

Esztétika
Festészet
Litográfia- (könyomat-) készítés
Művészetelmélet
Művészetfilozófia
Művészeti tanulmányok
Művészettörténet
Művészi könyvnyomás
Művészi rajz
Reprodukciókészítés (képzőművészeti)
Rézkarc (művészi)
Szépírás, kalligráfia

Szobrászat
Vázlatkészítés (művészi)

212 Zene- és előadó-művészetek

Szavalóművészet
Cirkuszművészet
Drámatanszak
Előadó-művészet
Koreográfia
Modellképzés
Színészet és rendezés
Színművészet
Színház- és filmtörténet
Színházi rendezés
Színpadi zene
Táncművészet
Karmesteri szak
Hangszeres és vokális előadó-művészet
Zeneszerzés
Zenetörténet
Ének (színpadi)

213 Audiovizuális módszerek és média-szakismeretek

Animáció (rajzfilmkészítés)
Bibliofil kötés
Kötészet, nyomdai kikészítés
Diszkdzsoké- (DJ-) képzés
Film- és TV-szerkesztés (vágás, editálás)
Filmgyártás
Filmnyomás
Fotózás
Fotózás (előhívás, képszerkesztés)
Hangtechnika
Kép- és hanghatások
Könyvillusztráció
Kiadványtervezés, -szerkesztés
Könyvkötészet
Látványtervkészítés
Hangfelvétel lemezre, magnókazettára vagy CD-re
Média (technika)
Multimédiás programszerkesztő
Nyomdai kiadványok előállítása számítógépen
Nyomdászat
Operatóri munka
Rádió- és TV-műsor-készítés
Rajzfilmkészítés
Selyemszitanyomás
Számítógépes grafika
Számítógépes betűszedés
Szedés

Szedőgépkezelés
Szitanyomás

214 Formatervezés (dizájn)

Belsőépítészet
Dekoráció
Díszlettervezés
Divattervezés
Formatervezés
Háromdimenziós képtechnikán alapuló tervezés
Ipari formatervezés
Jelmeztervezés
Kirakatrendezés
Lakberendezés

215 Kézművesség

Aranyművesség
Drágakő- és féldrágakő-csiszolás, -kezelés
Ékszerkészítés
Ékszertervezés
Ezüstművesség
Fafaragás
Hangszerjavítás és –hangolás
Hangszerkészítés (nem tömeggyártás)
Hímzés
Képeretezés
Kerámiakészítés
Kézimunka
Kézművességre oktatási programok
Kézműves kőfaragás
Kötés, horgolás
Kulturális értékek megőrzési technikái (restaurálás)
Népi iparművészet
Népművészet
Ötvösség
Díszítő fémművesség
Kézműves szövés
Textilművészet
Üvegfúvás, üvegművészet
Virágkötészet

220 Humán tudományok (általános program)

Humán tudományok (általános program)

221 Vallási ismeretek

Vallásos irodalom (szent könyvek) tanulmányozása
Vallás
Vallások tanulmányozása
Vallástörténet

- 222 Idegen nyelvek**
Nem élő (holt) nyelvek
Idegen nyelvek
Magyar nyelvi képzés nemzetiségieknek, idegen ajkúaknak
Fordítási programok
Nyelvészet (idegen nyelven)
Szemantika (idegen nyelven)
Tolmácsképzés
- 223 Anyanyelvi képzés**
Anyanyelvi képzés
Fogalmazások, esszék írása
Jelbeszéd
Nyelvészet (magyar nyelven)
Retorika, beszédművészet
Szemantika (magyar nyelven)
Nemzetiségi nyelv
- 225 Történelem és régészet**
Filozófiatörténet
Irodalomtörténet
Középkori és reneszánsz tanulmányok
Kultúrtörténet
Muzeológia
Összehasonlító irodalom
Régészet
Technológiatörténet
Történelem
Tudománytörténet
- 226 Filozófia és etika**
Erkölcstan
Etika
Filozófia
Logika
- 310 Társadalom- és viselkedéstudomány (általános programok)**
Társadalomtudományok
Viselkedéstudomány
- 311 Pszichológia**
Beszédterápia
Gyerekpszichológia
Munka- és szervezetpszichológiai szakpszichológus, fegyveres szervezetpszichológiai specializáció
Munka- és szervezetpszichológiai szakpszichológus, közlekedépszichológiai specializáció
Munka- és szervezetpszichológiai szakpszichológus, munkapszichológiai specializáció
Munka- és szervezetpszichológiai szakpszichológus, szervezetpszichológiai specializáció

Pszichoanalízis
Pszichológia
Pszichoterápia
Tanácsadó szakpszichológus, családi és párkapcsolati tanácsadás specializáció
Tanácsadó szakpszichológus, krízistanácsadás specializáció
Tanácsadó szakpszichológus, munka- és pályatanácsadás specializáció

312 Szociológia- és kulturális tanulmányok

Demográfia, népesedéstudomány
Demográfus
Etnológia (összehasonlító néprajz)
Jövőkutatás
Kulturális földrajz
Kisebbségi kultúrák
Kriminológia
Kulturális tanulmányok
Nemek közötti társadalmi különbségek vizsgálata
Néprajz
Nőtudományok
Okleveles etnográfus
Okleveles kulturális antropológia szakos bölcész, tanár
Okleveles szociológus, tanár
Szociológia
Társadalmi antropológia
Társadalomföldrajz
Társadalomkonfliktus-elmélet

313 Politikai és civiltársadalmi tanulmányok

Állampolgári ismeretek
Béke- és konfliktuselemzés
Emberi jogok
Főiskolai szakközgazdász, szakdiplomácia szakon
Nemzetközi kapcsolatok
Nemzetközi kapcsolatok szakreferens
Okleveles nemzetközi kapcsolatok szakos közgazdász
Okleveles politikaelmélet szakos bölcész, tanár
Okleveles politológus, tanár
Okleveles szociálpolitikus
Politikaelmélet
Politikai szakértő
Politikai szakértő, közpolitika szakirány
Politikai szakértő, politikai kommunikáció szakirány
Politikatörténet
Politikatudomány (politológia)
Szakdiplomáciai szakértő
Szakokleveles politológus

314 Közgazdaságtan

Egyetemi szakközgazdász, Európa-tanulmányok szakon európai adójogi és számviteli szakirány

Egyetemi szakközgazdász, Európa-tanulmányok szakon európai menedzsment szakirány
Egyetemi szakközgazdász, gazdaságpolitika szakon
Egyetemi szakközgazdász, jövőkutatás, előrejelzés szakon
Európa tanulmányok szakértő, európai adójogi és számviteli szakirány
Európa tanulmányok szakértő, európai menedzsment szakirány
Európai Unió-szakértő
Főiskolai szakközgazdász, Európai Unió szakon
Gazdaságpolitikai szakértő
Gazdaságtörténet
Közgazdaságtan
Közgazdász általános közgazdasági szakon
Makroökonómia
Nemzeti számlák
Nemzetközi gazdaságtan
Okleveles közgazdász gazdálkodási szakon
Okleveles közgazdász közgazdasági szakon
Okleveles politológus-közgazdász
Okleveles szociálpolitikus-közgazdász
Okleveles szociológus-közgazdász
Ökonometria
Politikai gazdaságtan

321 Újságíró- és riporterképzés

Elektronikus újságírás
Hírszolgáltatás
Hírterjesztés
Információ (megszövegezés és tartalom)
Kommunikációs szakember
Okleveles kommunikációs szakember
Tömegkommunikáció (megszövegezés és tartalom)
Újságírás

322 Könyvtári, levéltári ismeretek, információkezelés

Dokumentáció
Információkutatás
Információtudomány
Könyvtári programok
Könyvtárosképzés
Levéltári tudományok
Múzeumi dokumentáció
Okleveles informatikus könyvtáros
Okleveles könyvtáros
Okleveles levéltáros

340 Üzleti ismeretek és ügyvitel (általános programok)

Üzleti ismeretek és ügyvitel
Üzleti gazdaságtan
Egyéb üzleti tanulmányok

341 Nagy- és kiskereskedelem

Adásvétel
Árubemutatói módszerek
Árubeszerzés
Árverések
Bérraktározás
Egyetemi szakmérnök, ingatlanszakértő szakon
Ingatlanforgalmazás
Ingatlanszakértő
Kiskereskedelem
Nagykereskedelem
Raktári készletezés
Telefonos árusítás
Tejtermékek kiskereskedelme
Üzletkötés (ügynöki)
Vevő- és ügyfélszolgálat

342 Marketing és reklám

Egyetemi szakközgazdász, marketing szakon
Egyetemi szakközgazdász, nemzetközi reklámmenedzser szakon
Főiskolai szakközgazdász, marketingkommunikáció szakon
Főiskolai szakközgazdász, marketingvezető szakon
Főiskolai szakközgazdász, nemzetközi marketing szakon
Főiskolai szakközgazdász, reklám szakon
Főiskolai szakközgazdász, vállalkozás és marketing szakon
Kereskedelmi eladás
Közgazdász külgazdasági szakon
Közgazdász nemzetközi kommunikáció szakon
Közgazdász nemzetközi marketing és teljes körű minőségirányítás (TQM szakon)
Marketing
Marketingszakértő
Marketingkommunikáció szakértő
Marketingvezető szakértő
Nemzetközimarketing-szakértő
Nemzetközi reklámmenedzser-szakértő
Piackutatás
PR- (public relations) szakértő
Reklám
Reklámszakértő
Vállalkozás- és marketingszakértő

343 Pénzügy, bank és biztosítás

Bank- és pénzügyek
Bankpénztárosi programok
Befektetések és értékpapírok
Befektetéselemzés
Biztosítás
Biztosítási szakértő
Egyetemi szakközgazdász, biztosítási szakon
Egyetemi szakközgazdász, pénzügy szakon

Pénzügyi elméletek
Főiskolai szakközgazdász, pénzügyi adó és pénzügyi ellenőrzési szakon
Főiskolai szakközgazdász, pénzügyi adó, illeték, vám szakon
Főiskolai szakközgazdász, pénzügyi pénzügyi pénzügyi szakon
Főiskolai szakközgazdász, pénzügyi-vállalkozási szakon
Költségvetési ellenőr
Nyugdíjbiztosítás
Pénzügyi adó- és pénzügyi ellenőrzési szakértő
Pénzügyi adó-, illeték-, vámszakértő
Pénzügyi irányítás
Pénzügyi szakértő
Pénzügyi vállalkozási szakértő
Részvényforgalmazás
Társadalombiztosítás
Vámigazgatás-szervező

344 Könyvelés és adózás

Adónyilvántartás
Egyetemi szakközgazdász, értékelemző szakon
Egyetemi szakközgazdász, gazdasági ellenőrző szakon
Értékelemző szakértő
Főiskolai szakközgazdász, számvitel-vállalkozási szakon
Gazdasági ellenőrzési szakértő
Könyvvizsgálat
Közgazdász, számvitel szakon
Napi könyvelés
Számvitel
Számvitel-vállalkozási szakértő

345 Menedzsment és igazgatás

Agrármenedzser
Agrármenedzsment-szakértő
Általános menedzsmentszakértő
Áruforgalmimenedzsment-szakértő
Bankmenedzsment-szakértő
Egészségügyi menedzsment szakértő
Egészségügyi szakmenedzser
Egészségügyi ügyvitelszervező
Euromenedzser
Gazdasági menedzser
Gyógyszerügyimenedzsment-szakértő
Helyi közigazgatás
Hivatali vezetés
Humán erőforrás-menedzser
Humánmenedzsment-szakértő, emberierőforrás-menedzsment szakirány
Humánmenedzsment-szakértő, kutatási és fejlesztési menedzsment szakirány
Humánmenedzsment-szakértő, oktatási menedzsment szakirány
Igazgatás
Igazgatásszervező
Informatikai menedzser szakképesítésű

Informatikamenedzsment-szakértő, gazdaságinformatika szakirány
Informatikamenedzsment-szakértő, kiadói menedzsment szakirány
Járműtechnikai menedzser
Képzésirányítás
Kereskedelmimenedzsment-szakértő
Környezeti menedzser
Környezetimenedzsment-szakértő
Közgazdász vállalkozásszervező szakon
Közhasznú menedzser
Közigazgatás
Közlekedési menedzser
Közoktatási vezető
Közszolgáltatimenedzsment-szakértő
Külgazdasági pénzügyi menedzsment-szakértő
Logisztikai és szállítmányozási menedzser szakképesítés
Logisztikamenedzsment-szakértő
Logisztikai vezetés
Menedzser
Menedzser szakképesítésű
Mezőgazdasági szakigazgatási szervezőmérnök
Minőségellenőrzés
Minőségmenedzsment-szakember
Minőségügyi szakember
Munkaügyi szaktanácsadó
Munkaügyi szervező
Munkavállalási tanácsadó
Műszaki menedzser (szervező- és informatikai)
Művelődésszervező
Okleveles humánszervező
Okleveles műszaki menedzser
Okleveles művelődési (és felnőttképzési) menedzser
Okleveles zenei menedzser
Oktatásirányítás
Önkormányzati gazdaságszervező
Projektmenedzsment-szakértő
Saját vállalkozást előkészítő tanfolyamok
Sportmenedzser
Személyügyi igazgatás
Személyügyi szakértő
Személyügyi szakigazgatás-szervező
Személyügyi szervező
Személyzeti vezetés
Szervezetelmélet és viselkedés
Szervező szakember
Szociális menedzser
Szociális szakigazgatás-szervező
Tanügy-igazgatási szakértő
Távol-keleti interkulturális menedzsment szakértője
Technológiai menedzser szakképesítésű
Település-fenntartási és igazgatási szakember

Tudományos vezetés
Üzleti adminisztráció irányítása, szervezése
Vállalati képzés
Vállalkozásimenedzsment-szakértő
Vállalkozásmenedzser szakértő
Vállalkozó-menedzser
Városgazdasági szakértő
Városmenedzsment-szakértő
Vezetési és szervezési szakértő
Vezetéstudomány
Vezető óvodapedagógus
Vízgazdálkodási menedzser

346 Titkársági és irodai munka

Adatrögzítés, információ feldolgozás
Adminisztratív és titkársági szolgáltatások
Gépelés
Gyorsírás
Idegen nyelvű titkári programok
Irodai gépek működtetése
Irodai programok
Irodai munka automatizálása
Jogásztitkári programok
Orvostitkári programok
Recepciósképzés
Menedzsmenttámogató tevékenységek
Számítógép-alkalmazói készségek
Telefonközpont-kezelés
Titkári programok
Üzleti levelezés

347 Munkahelyi ismeretek

A vállalatra vonatkozó ismeretek
Az ügyfelek szükségleteinek kielégítése
Belépőknek szervezett ismertető programok
Egyetemi szakmérnök, minőségügyi szakon
Főiskolai szakközgazdász, TQM szakon
Ipari kapcsolatok
Minőségbiztosítás
Minőségügyi szakember
Munkaterületi továbbképzés
Munkaszervezés
Szakokleveles TQM-szakértő
Szakszervezeti tanfolyamok (általános tematikával)

380 Jog

Bankszakjogász
Biztosítási szakjogász
Büntetőjogi tanulmányok
Családjogi szakjogász

Egyetemi szakközgazdász, iparjogvédelmi szakon
Európa jogi szakjogász
Gazdasági büntetőjogi szakjogász
Ingatlanforgalmi szakjogász
Iparjogvédelmi szakértő
Jogász
Joggyakorlat
Jogi szakokleveles általános orvos
Jogi szakokleveles családvédelmi tanácsadó
Jogi szakokleveles közgazdász
Jogi szakokleveles mérnök
Jogtörténet
Jogtudomány
Kereskedelmi jog
Környezetvédelmi szakjogász
Közjegyzői ismeretek
Közlekedési szakjogász
Külkereskedelmi szakjogász
Munkajog
Munkajogász
Társadalombiztosítási szakjogász
Társadalombiztosítási szaktanácsadó
Társasági szakjogász
Ügyvédgyakornok

421 Biológia és biokémia

Biofizika
Biokémia
Biológia
Biometria
Botanika
Élettan
Rovartan
Farmakológia (gyógyszertan)
Genetika
Limnológia (belvíztan)
Mikrobiológia
Molekuláris biológia
Ornitológia
Parazitológia
Toxikológia
Viroológia
Zoológia

422 Környezeti tudományok

Környezeti tudományok
Ökológia

440 Fizikai tudományok (általános program)

Fizikai tudományok (általános program)

441 Fizika

Akusztika (hangtan)
Asztrofizika
Asztronómia (csillagászat)
Bolygókutatás
Fizika
Nukleáris fizika
Optika
Űrkutatás

442 Kémia

Analitikakémia
Petrolkémia
Polimerekkel foglalkozó vegyészet
Szerves kémia
Vegyészet

443 Földtani tudományok

Ásványtan
Atmoszférakutatás
Földtani tudományok
Geodézia
Geofizika
Geográfia (fizikai)
Geográfia (természeti)
Geológia
Geotudomány
Hidrológia
Meteorológia
Óceáni életvilág tanulmányozása
Óceanográfia
Paleontológia
Szeizmológia
Tengerkutatás
Vulkanológia

461 Matematika

Algebra
Alkalmazott matematika
Geometria
Matematikai tudományok
Numerikus analízis
Operációkutatás

462 Statisztika

Adatgyűjtési (mintavételi) technikák
Alkalmazott statisztika
Biztosítási matematika
Felvételtervezés

Matematikai (elméleti) statisztika
Valószínűségszámítás

481 Számítástechnikai tudományok

Hálózati adminisztráció
Informatika
Operációs rendszerek
Programozás (számítástechnika)
Számítástechnikai rendszertervezés
Számítástechnikai rendszerelemzés
Számítástechnikai tudományok
Számítástechnikai programnyelvek
Számítógépes programozás
Szoftverlokalizáció
Szoftvertesztelés

482 Számítástechnikai alkalmazások

Adatfeldolgozó szoftverek használata
Internethasználat
Táblázatkezelő szoftverek használata
Publikációs szoftverek használata
Számítógép használata
Számítógépes szoftverek használata
Szövegszerkesztő szoftverek használata

520 Általános műszaki (mérnöki) képzés

Anyagismereti technológia
Ipari műszaki képzés
Karbantartás mérnöki feladatai
Minőség-ellenőrzés (műszaki)
Műszaki képzés

521 Gépgyártás, műszer- és fémipar

Acélgyártás
Fegyverkovács, fegyverkészítő
Fémipari szakmai programok
Fémmegmunkálás (esztergálás, marás, edzés, kovácsolás stb.)
Fémöntés és -mintakészítés
Finommechanika
Gépészet (gépészeti szakmai programok)
Hegesztés
Hidraulika
Kazánkészítés és hegesztés
Kerékpárgyártás, -javítás
Kohászati technológia
Kohászati, fémipari szakirány
Kohógépészet
Lakatos és széfjavító
Lemezmegeg munkálás
Mechanikai (erőátviteli) szakirányok

Mikromechanika
Óraművesség
Szerszám- és préskészítés
Vízépítés, vízgépészet
Zárkészítés, biztonsági berendezések tervezése, javítása

522 Energetika, elektromosság

Elektromos berendezések, készülékek javítása
Villamosenergia-termelés elosztása
Elektromos gépészet
Elektromos hálózatok szerelése és karbantartása
Energiahálózatok szerelése, javítása
Energiaipari programok
Energiaipari tanulmányok
Fűtési szakmai programok
Gázelosztás
Hűtőberendezések üzemeltetése
Klímaberendezések
Légkondicionálási szakmai programok
Napenergia
Nukleáris, víz- és hőenergia
Távfűtés, egyéb fűtés
Távvezeték-szerelés
Villamosipari szakmák
Villanyszerelés

523 Elektronika és automatizálás

Adatfeldolgozási technológia
Digitális technológia
Elektronikai készülékek gyártása
Elektronikus adatfeldolgozás
Elektronikai berendezések, készülékek szervizelése
Hálózati technológiák
Híradás-technikai (távközlési) berendezések gyártása
Híradás-technikai (távközlési) berendezések fenntartása
Híradás-technikai (távközlési) berendezések üzembeállítása
Műsorszórási technikák
Számítógépgyártás
Számítógép-javítás
Távírányítás, robotika
Távközlési technológia
Televízió- és rádiójavítás
Vezérléstechnika
Villamos készülékek gyártása
Villamos készülékek javítása

524 Vegyipar

Biokémiai technológiák
Biotechnikai eljárások
Laboratóriumi technológiák

Labortechnikus-képzés
Olaj – gáz – petrokémiai eljárások
Olajfinomítás
Vegyipari berendezések, gépek üzemeltetése
Vegyipari technológiák

525 Gépjárművek, hajók, repülőgépek tervezése és gyártása

Autógyártás
Autóvillamosság
Hajóépítés
Hajógépészet
Hajógyártás
Helikoptergyártás
Jármű- és motorgyártás
Jármű- és motorszerelés
Járműdiagnosztika
Járműelektromosság
Járműgyártás, -javítás
Járműfestés, -fényezés
Járműfutózás
Járműkárpitozás
Járműszerelés
Karosszériagyártás
Karosszerialakatosság
Kiegyenlítés, centrírozás
Lakkozó és fényező
Légi járművek karbantartása
Mezőgazdasági gépészet
Motorkerékpár-gyártás
Motorkerékpár-szerelés
Önjáró járművek szerelése
Légi járművek szerelése
Repülőgépek javítása
Repülőgépészet
Repülőgépgyártás
Tengerészeti műszerek
Tengeri hajóépítés
Űrtechnika, űrrepülés

540 Egyéb feldolgozóipari képzések

541 Élelmiszergyártás

Borászat
Boripar
Bortárolás, borérlelés
Cukrászat
Dohányfeldolgozás
Édesipar
Élelmiszerelőkészítés
Élelmiszer- és italgyártás

Élelmiszerkezelés, -higiénia
Élelmiszer-ipari programok
Élelmiszer-tartósítás
Élelmiszer-ipari tudományok és technológiák
Élelmiszer-feldolgozó ipar
Élelmiszer-készítési eljárások
Hentesáru-készítés
Húsfeldolgozás
Húsipari szakirány
Malomipar
Konzervipar
Lepárlás
Pékárukészítés (-sütés)
Sajtkészítés
Sörgyártás
Söripar
Tejkezelési és feldolgozási ismeretek
Ipari tejtermékek előállítás
Tésztagyártás
Üdítőital-gyártás

542 Textil-, ruha-, cipő- és bőripari képzések

Bőrdíszműgyártás
Bőripari szakmák
Bőrkikészítés
Bőrkikészítés és bőrárugyártás
Szőrmésbőr-gyártás
Bőrtermékgyártás
Bútortextil
Cipő, csizma és bőrcikkek javítása
Cipészet
Cipőgyártás
Fonás
Gyapjufeldolgozási ismeretek
Hímzés és kézimunka (ipari)
Iparszerű varrás
Kárpitozás
Kötés (ipari)
Lakástextil
Lábbelikészítés
Méret utáni szabászat
Nőiruha-készítés
Ruhaiipar
Ruházati kiegészítők gyártása
Textilipari szakmai programok
Szabás-varrás
Szabászat
Szűj- és nyereggyártás
Szőrmekonfekcionálás
Szövés (ipari)

Szűcs
Textil-, ruházati- és cipőipari programok
Textilipari szakmai programok
Textiltechnika
Varrás (ipari)

543 Fa-, papír-, műanyag-, üvegfeldolgozás

Asztalos (nem építőipari)
Bútorasztalos mesterség
Bútorkészítés
Csónaképítés (nem motoros)
Faipari technológia
Faipari szakmai programok
Famegmunkálás, asztalos mesterség
Famegmunkálás (pl. esztergálás)
Gumigyártás és -feldolgozás
Ipari gyémánt előállítás
Kárpitosbútor készítése
Kerámiagyártás (ipari)
Kőfaragás
Műanyaggyártás és -feldolgozás
Műbútor-asztalosság
Műszálgyártás
Nád- és bambusztermékek előállítása
Papírfeldolgozás
Papírgyártás
Üvegmegmunkálás (ipari)
Üveggyártás

544 Bányászat és kitermelő ipar

Ásványkitermelési technológia
Bányaműszaki szakmák
Bányatechnológia
Kőfejtés
Nyersanyag-kitermelés
Kőolaj- és gázkitermelés
Szénbányászat

581 Építészet és várostervezés

Építészet
Épülettervezés
Földmérés
Kertépítés
Kert- és parktervezés
Szerkezetépítés
Településfejlesztés
Településtervezés
Kartográfia, térképészet
Topográfia
Regionális fejlesztés

Urbanizáció
Város- és vidékfejlesztés
Városépítészet, városrendezés
Városias települések tervezése
Várostervezés
Vidékfejlesztés

582 Építőipar, vízi, közlekedési stb. építés

Állványozási munkák
Állványozó, ácsmunka és épületasztalos-munka
Épületasztalos- és ácsmunka
Betonkeverés
Betonozás
Burkolás
Csőszerelés
Egészségügyi helyiségek berendezése (épületek)
Építési technológia
Építési üzemek szerelése
Építéstechnika
Építőmérnöki ismeretek
Építőipari fémszerkezetek
Épületasztalosság
Épületbontás
Épületfelújítás
Épületgépészet
Épületkarbantartás
Épületkivitelezés, magasépítés
Falazás
Falazás, kőművesmunka
Festés és tapétázás
Földkiemelési eljárások
Házépítés
Hídépítés
Hűtés, légkondicionálás
Kikötői és dokkgépészet
Kikötő tervezés
Kivitelezés műszaki ellenőrzése
Kivitelezési technológia
Kőművesmunka és csemperakás
Kőművesség
Műszaki rajzolás
Öntözés és vízelvezetés (építészet)
Padló- és falburkolás
Padlóburkolás, -kövezés
Parkettázás
Szellőzéstechnika
Szerkezetépítés
Szerkezetszerelés
Szigetelés
Technológiai szerelés

Tetőjavítás
Útépités
Üvegezés
Vakolás
Városgazdálkodás
Vízellátás és szennyvízelvezetés
Víz- és gázvezeték-szerelés
Vízgépészet és technológia
Vízvezeték-szerelés

620 Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat (általános programok)

Mezőgazdasági szaktanácsadó szakmérnök

621 Növénytermesztés és állattenyésztés

Agrár-közgazdaságtan
Agrártudományok
Agronómia és növénytermesztéstan
Állatidomítás
Állattenyésztés
Állattenyésztő mérnök
Baromfitenyésztés
Gabonatermesztés
Gazdaságfenntartás
Gyümölcsöstelepítés
Gyümölcstermesztés
Gyümölcstermesztés
Haszonállat-tenyésztés
Juhtenyésztés
Kutyatenyésztés
Libatartás
Lóartás
Lótenyésztés
Meliorációs mérnök
Mezőgazdálkodás
Mezőgazdasági tudományok
Mezőgazdasági mérnök
Növénytermesztési mérnök
Növénytermesztő és állattartó gazdaságok vezetése, irányítása
Növénytermesztés
Okleveles agrármérnök
Olajbogyó-termesztés
Öntözési eljárások
Rozs- és búzatermesztés
Sertésenyésztés
Szőlészet
Szőlőművelés
Szőlőtermesztés
Talaj- és víztechnikusi programok
Talajtan
Talaj termőképességének javítása

Versenylógondozás
Zöldségkertészet

622 Kertészet

Csemetekertészet vezetése
Dísznövények termesztése
Gyepkezelés
Gyepművelés
Kertészet (nem specializált)
Kertészmérnök
Kertművelés
Kertművelési eljárások
Melegházi nevelés
Okleveles kertészmérnök
Sportpálya karbantartása
Sportpázsit karbantartása
Tájkertészet
Üvegházi tevékenységek
Virágkertészet

623 Erdőgazdálkodás

Erdei termékek hasznosítása
Erdészet
Erdőgazdálkodás
Erdőkerülés
Okleveles erdőmérnök
Vadászat és csapdázás
Vadgazda mérnök

624 Halgazdálkodás

Halastavak fenntartása, létesítése
Halászat (folyami, tavi)
Halgazdálkodási ismeretek és technológia
Halgazdaság
Haltenyésztés
Kagylótenyésztés
Mélytengeri halászat

641 Állatorvosi tudományok

Állategészségügy
Állati szaporodás (tudomány)
Állatorvos doktor
Állatorvosi mikrobiológus
Állatorvosi kiegészítők képzése
Állatorvosi toxikológus
Állatorvoslás
Állatorvos-tudomány
Experimentális toxikológus
Igazgatási és járványügyi szakállatorvos
Kisállatgyógyász szakállatorvos

720 Egészségügy (általános programok)

721 Orvostudomány

Általános orvoslás
Anatómia
Aneszteziológia
Bakteriológia
Belgyógyászat
Bőrgyógyászat
Citológia
Fog- és szájbetegségek
Fülészet
Gerontológia
Gyermekgyógyászat
Hematológia
Homeopátiás orvoslás
Ideggyógyászat
Immunológia
Járványügy
Kardiológia
Kórbonctan
Megelőző és szociális gyógyászat
Nőgyógyászat
Onkológia
Orvosi gyakorlati képzés
Orvosi továbbképzés
Orvostudomány
Plasztikai sebészet
Pszichiátria
Sebészet
Szemészet
Szövettan
Szülészet, nőgyógyászat
Természetgyógyászat
Törvényszéki orvostan
Tudományos orvostan

723 Ápolás, gondozás

Általános ápolás
Beteghordozó-, műtőssegéd-, egészségügyiszaksegéd-képzés
Csecsemőgondozás
Egészséggondozás
Egészségmegőrző programok
Egészségtan
Fogyatékkal élők gondozása
Gerontológiai szolgáltatás
Gyermekegészségtan
Idősgondozás
Pszichiátriai gondozás

Segédápoló
Szülésznőképzés
Terhesgondozás
Védőnő

724 Fogászat

Fogász
Fogászati ápolás
Fogászati tudomány
Fogászat (Odontológia)
Fogművesség
Fogorvosi asszisztens
Szájsebészet
Fogszabályozás
Fogászati laboratóriumi technológia (fogtechnika)
Klinikai fogászat
Szájhigiéniá

725 Orvosi diagnosztikai és kezelési technológiák

Betegszállítás, mentőszolgálat
Hallásvizsgálat, -javítás
Hallókészülék
Röntgentechnológiák
Látszerészet
Ortopédiai protézis-készítés
Optikai vizsgálatok, fényterápia
Orvosi laboratóriumi technológiák
Orvosi technológiák
Protéziskészítési eljárások
Radiográfiák és technológiák, -terápiák
Részecskefizikán alapuló (nukleáris) technológiák
Szemlencsekészítés
Törvényszéki orvosi vizsgálati technológiák
Vészhelyzeti orvosi tanácsadás (nem vizsgálaton alapuló)

726 Terápia és rehabilitáció

Beszédjavítás
Csontkovács
Dietetikai (diétás) programok
Táplálkozás/étrend
Fizioterápia
Foglalkozási rehabilitáció
Gerinckezelés
Látásjavítás
Orvosi masszázs
Mentális egészségügyi szolgáltatás
Rehabilitáció
Talpmasszázs
Üzemegészségügy

727 Gyógyszerészet

Gyógyszerforgalmazás
Gyógyszerkészítés

761 Gyermek- és ifjúságvédelem

Gyermekgondozás
Gyermek rekreációs programok
Ifjúsági rekreációs programok
Ifjúságvédelem
Fiatalok munkára szoktató programjai

762 Szociális munka és tanácsadás

Áldozatok és bántalmazottak gondozása, felvilágosítása
Alkalmazott szociális elméletek
Alkohol-, dohányzás- és kábítószer-ellenes felvilágosítás
Alkohol- és kábítószer-ellenes tanácsadás
Családi és házassági tanácsadás
Képességvizsgálat, tanácsadás
Krizisambulancia
Pályaválasztási tanácsadás
Szociális gondozás
Szociális gyakorlat
Szociális munka
Szociálpolitika
Tanácsadások

810 Személyi szolgáltatások (általános program)

Személyi szolgáltatások (általános program)

811 Szálláshely-szolgáltatás, étkeztetés, vendéglátás

Bárfelhasználó
Étkeztetés
Főzés (vendéglői, szálláshelyi)
Konyhaművészet
Mixer
Pincér
Szállodai és éttermi programok
Szállodai recepciós oktatása
Szállodai szolgáltatások
Szállodai, motel- és éttermi szolgáltatások
Felszolgálás
Vendéglátás
Vendéglátóipari szolgáltatások

812 Utazásszervezés, turizmus, szórakoztatás

Idegenvezetés, utaskísérés
Rekreációs és szabadidős programok
Rekreációs menedzser
Repülőtéri földi személyzet képzése

Turisztikai programok értékesítése
Turizmus
Utazásszervezés és turizmus
Utazási irodai szolgáltatások
Utazásszervezési szolgáltatások
Üdülés és turizmus

813 Sportok

Bírók és más sporttisztviselők képzése
Búvárkodás (sport)
Fizikai tréning (sport)
Labdarúgás
Tornasport (gimnasztika)
Különböző sportágak
Sportedzői programok
Sportfogadás (lóverseny, stb.)
Sporthajtás
Sportoktatási tréning
Sportvezetés

814 Háztartási szolgáltatások

Fogyasztás-gazdaságtan
Főzés (háztartásban)
Házfelügyelet, házvezetés, házi személyzet
Háztartás-gazdaságtan
Háztartásvezetés
Kéményseprés
Lakásgazdaságtan
Mosás
Őr, portás
Takarítás
Temetkezési szolgáltatások
Varrás, kézimunka (otthoni)
Vegyztisztítás

815 Fodrászat és szépségápolás

Fitness és testsúlykontroll
Fitnessszolgáltatások
Borbélyszolgáltatások
Fodrászat
Kozmetikai szolgáltatások
Make-up (arckikészítés)
Manikűr (körömápolás)
Masszázs (szépségápolási)
Pedikűr (lábápolás)
Szépségápolás
Szépségszaloni szolgáltatások
Parókakészítés

841 Szállítási szolgáltatások

Autóbusz-vezetés
Darukezelés
Emelőtargonca-vezetés
Gépjármű-vezetési ismeretek
Hajózás
Kamionvezetés, tehergépkocsi-vezetés
Kézbesítés
Kommunikációs programok (légi, vasúti, közúti stb.)
Közúti közlekedés irányítása
Légi irányítás
Légi utaskísérők képzése
Mezőgazdasági járművek vezetése
Navigációs technológiák
Postai szolgálat
Repülés
Repülés és navigáció
Repülési ismeretek (repülés, navigáció)
Stewardessoktatás (légi)
Szállítási programok
Tengerészeti ismeretek
Tengerészprogramok
Vasúti közlekedés irányítása

850 Környezetvédelem (általános programok)

Környezeti állapot megőrzése
Környezetvédelem
Környezetvédelmi tanulmányok
Talaj- és vízállapot-megőrzés
Természeti erőforrások felhasználása
Természeti erőforrások megőrzése

851 Környezetvédelmi technológiák

Ipari hulladék ellenőrzése
Környezetellenőrzés
Környezetvédelmi technológiák
Légszennyezés ellenőrzése
Ökológiai technológiák
Hulladék újrahasznosítása
Vízszennyezés ellenőrzése
Zajártalom ellenőrzése

852 Természeti környezet és élővilág

Nemzeti park és állatrezervátum vezetése
Talajvédelem
Természetvédelem
Vadóri tanulmányok
Vadvédelem

853 Kommunális és közegészségügyi szolgáltatások

- Higiéniiai előírások
- Kommunális higiénia
- Közegészségügy
- Szemét-, szennyvíz-ártalmatlanítás (-kezelés, -elhelyezés)
- Szemétgyűjtés
- Szemétszállítás
- Utcatakarítás
- Vízellátás (szolgáltatás)

860 Védelmi szolgáltatások (általános program)

- Védelmi szolgáltatások (általános program)

861 Személyi és vagyonvédelem

- Biztonsági őr
- Búvár (hivatásos)
- Fegyőri ismeretek
- Közbiztonság
- Kármegelőzési és biztonsági szolgálat
- Polgári védelem
- Rendőri feladatok
- Rendőrségi ismeretek
- Testőr
- Tűzoltási technológiák
- Tűzvédelem
- Vagyonvédelem
- Vámkezelési programok
- Végrehajtás (vagyon)

862 Foglalkozás-egészségügy és balesetvédelem

- Balesetvédelem (munkahelyi)
- Ergonómia
- Iparegészségügy
- Foglalkozás-egészségügy és munkahelyi biztonság
- Munkahelyi higiénia, foglalkozási ártalmak elleni védelem
- Munkahelyi környezet
- Munkahelyi jóléti intézkedések
- Munkahelyi védőberendezések
- Munkavédelem
- Stresszártalom

863 Honvédelem

- Hadászati elméletek
- Honvédelmi tanulmányok
- Katonai kiképzés
- Hadtudomány
- Nemzetvédelem